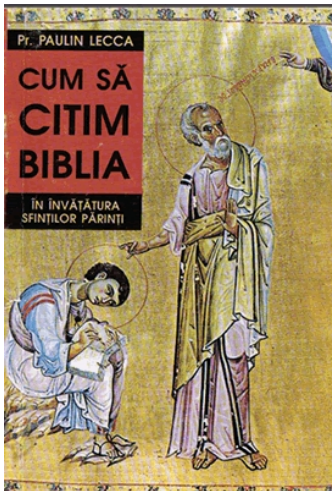

din “Cum sa citim Biblia□ in invatatura Sfintilor Parinti”

de Arhimandrit□ Paulin Lecca
Editura Sophia - 1999

**Sa citim Scriptura
in lumina Sfintilor Parinti
si sa cautam
cheia Bibliei in ea insasi**

Duhul Sfânt este autorul Bibliei, iar cel ce vrea s-o înțeleagă trebuie să dobandească mai întâi roadele Duhului: „dragostea, bucuria, pacea, îndelunga-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința, blândetea, înfrânarea” (Gal. 5, 22-23)□.

Când răsare soarele se aprind de lumină mai întâi piscurile cele înalte ale munților; tot astfel, Soarele Dreptății, care răsare din cuvintele Bibliei, luminează mai întâi de toate mintile curate ale sfinților. „Aceasta știind mai dinainte de toate trebuie să știți că nici o proorocie a Scripturii nu se tâlcuiește după socotința fiecăruia; pentru că niciodată proorocia nu s-a făcut din voia omului, ci oamenii cei sfinți ai lui Dumnezeu au grai, purtând fiind de Duhul Sfânt” (II Petru I, 20-21).

Etalonul valorilor este aurul; al spatiului este metrul, si al greutatii este kilogramul. Dar etalonul adevarului este Iisus Hristos. „Eu sunt lumina lumii” (In. 8, 12); „Fara Mine nu puteti face nimic” (In. 15, 5). Fara lumina lui Iisus noi nu putem intelege nici lumea inconjuratoare, nu ne putem intelege nici pe noi insine, precum nu putem intelege nici Sfanta Scriptura.

„Prin prooroci am grai in parabole” (Os. 12, 11) - zice Domnul in Vechiul Testament, iar in Noul Testament acelasi Dumnezeu zice ca „fara pilda nu le graia nimic” (Mt. 13, 34) multimilor ce-L ascultau. De aceea, Scriptura trebuie citita nu numai la propriu, ci si la figurat, nu numai in sens trupesc, ci si in sens sufletesc, nu numai in sens material, ci si in sens spiritual. Caci „o data a grai Dumnezeu, aceste doua lucruri am auzit” (Psalm 61, 11). Iudeii L-au auzit pe Dumnezeu numai o data, n-au vrut sa primeasca parabola. Iar din aceasta pricina, „pana in ziua de azi, la citirea Vechiului Testament, ramane acelasi val, neridicandu-se, caci el se desfiinteaza in Hristos” (II Cor. 3,14). Asa se intampla cu toti cei care - citind Scriptura - se tin numai de litera care ucide si nu vor sa tina seama de Duhul care face viu (II Cor. 3, 6). „Pana aici vei veni si mai departe nu te vei intinde, aici se va sfarama trufia valorilor tale!” (Iov 38, 11) - astfel poruncit-a Domnul marii cand a tras tarmul in jurul ei. „Eu am pus nisipul hotar imprejurul marii si hotar vesnic peste care nu se va trece. Desi valurile ei se infurie, nu pot sa-l biruiasca si desi ele se arunca, nu pot sa-l treaca” (Ier. 5, 22). Astfel a hotarat Domnul in Vechiul Testament la propriu. Dar in Noul Testament Domnul ne spune la figurat, in chip duhovnicesc, ca „legea si proorocii au fost pana la Ioan; de atunci imparatia lui Dumnezeu se binevesteste si fiecare se sileste spre ea” (Lc. 16, 16). Deci, oricat s-ar invifora si s-ar involbura valurile proorociilor Vechiului Testament, ele nu pot trece peste „malul” si peste „stavila” epocii lui Ioan Botezatorul, caci toate proorociile Vechiului Testament s-au implinit o data cu venirea lui Mesia, iar dupa intruparea Fiului lui Dumnezeu, pana la sfarsitul lumii, evanghelistii binevestesc imparatia lui Dumnezeu, si proorociile Apocalipsei ne arata ce se va mai intampla pana la sfarsitul lumii.

Prin urmare, pentru ca sa putem intelege Cartea Cartilor trebuie, mai intai, sa ne rugam neincetat, caci numai rugandu-ne ziua si noaptea Total nostru cel din ceruri „va da Duhul Sfânt celor care il cer” (Lc. 2, 13). Si numai cand ne vom umple de roadele Duhului Sfânt, care este autorul Bibliei, vom putea intelege Scriptura, caci - zice inteleptul Solomon - „intelepciunea nu patrunde in sufletul vicelan si nu salasluiesc in trupul supus pacatului. Duhul cel Sfânt, povatuitorul oamenilor, fuge de viclesug, Se departeaza de mintile fara de pricepere si Se da in laturi cand se apropie faradelegea” (Întel. I, 4-5).

În al doilea rand, trebuie sa ne smerim nu numai in fata lui Dumnezeu, ci si in fata sfintilor lui Dumnezeu care, „purtati fiind de Duhul Sfânt”, ne-au lamurit in chip minunat toata Scriptura cea de Dumnezeu insuflata. Sa nu uitam cazul acelui frate din Pateric care, desi s-a rugat lui Dumnezeu timp de cinci saptamani pentru ca Domnul sa-i descopere intelesul unui cuvânt din Scriptura pe care el nu-l pricepea, rugaciunea lui a ramas fara nici un raspuns. Dar cand acest frate s-a hotarat sa mearga la un calugar batran ca sa-i ceara o lamurire, atunci, chiar in clipa in care a pus mana pe clanta usii, mintea i s-a luminat de sus si fratele a inteles textul. Mirat, fratele L-a intrebat pe Domnul, in timpul rugaciunii, de ce nu i-a descoperit acest adevar timp de cinci saptamani cat s-a rugat. „Pentru ca, i-a raspuns Domnul, timp de cinci saptamani cat te-ai rugat nu te-ai smerit, dar cand te-ai smerit si te-ai ridicat ca sa-l intrebi pe parintele tau

duhovnicesc, ti-am descoperit locul pe care nu-l intelegeai.”

Alta data, un preot care mereu avea descoperiri de la Dumnezeu facea in timpul Liturghiei o greseala pe care n-o observa. Diaconul, vazand ca mereu greseste, i-a atras atentia, ca sa se indrepte. Atunci preotul L-a intrebat pe Dumnezeu in vreme de rugaciune de ce nu i-a descoperit ca greseste, ci l-a lasat sa greseasca mereu? „Pentru ca, i-a raspuns Domnul, voia Mea este sa va indreptati unul pe altul, iar nu sa asteptati mereu descoperiri de sus.” Si, intrade-var, cel ce cere sfatul fratelui sau si se lasa indreptat de el cand greseste da dovada de smerenie, iar cel ce dispretuieste sfatul fratelui sau si nu crede ca prin el poate vorbi Dumnezeu, asa cum a vorbit prin magariuta lui Valaam, cel ce se incumeta sa stea de vorba numai cu Dumnezeu da dovada de mandrie, iar drept pedeapsa in locul lui Dumnezeu se poate substitui satana, zicand: „Ma duc si ma fac duh mincinos in gura tuturor proorocilor lui!” (III Regi 22, 22).

Tot cu nadejdea in Dumnezeu, doi frati au pornit sa strabata un loc pustiu fara sa aiba hrana cu ei. Cand nu mai puteau merge de foame, le-au iesit in cale niste salbatici, oferindu-le paine si apa. Fratele smerit a zis ca Dumnezeu i-a scos in cale pe acesti salbatici. A primit painea si apa, s-a intarit si a mers mai departe. Dar celalalt frate n-a primit nici painea, nici apa, zicand ca Dumnezeu ii va da ca si israelitenilor mana din cer si apa din stanca. Rezultatul a fost ca fratele care nu s-a smerit in fata salbaticilor a murit de foame si de sete, iar celalalt a ajuns la destinatie.

Cel ce trece prin locuri necunoscute, cu rascruce de drumuri si cu poteci ce se bifurca, e bine sa intrebe la tot pasul cum poate ajunge acasa. Dar daca din mandrie nu va voi sa intrebe pe nimeni, daca se va bizui numai pe propriile sale cunostinte si indemnuri, va merge din ratacire in ratacire pana se va pierde cu desavarsire. Iata de ce avem nevoie, in citirea Sfintei Scripturi, si de rugaciune neincetata, dar si de o smerenie adanca, ca sa ascultam si de Dumnezeu, dar si de Sfantii Parinti care au talcuit atat de bine cuvintele Scripturii.

În al treilea rand, asa cum Iisus Hristos S-a nascut in centrul geografic al pamantului si asa cum dainuieste in centrul istoriei omenesti, tot astfel Iisus trebuie sa fie nu numai in centrul fiintei noastre, ci si in centrul Bibliei. Cel ce nu-L afla pe Iisus in centrul Bibliei pentru acela Cartea Sfanta este pecetluita. Si chiar daca unul ca acesta o are in mana si o citeste, el ramane orb, mut si surd. De aceea, cine vrea sa inteleaga Biblia nu trebuie s-o inceapa cu Adam si Eva, ci cu cele patru Evanghelii. Si numai dupa ce va ispravi de citit Noul Testament poate sa se intoarca la Vechiul Testament, mai intai la Profeti si la Psalmi, care sunt mai aproape de Mesia cel intrupat si numai dupa aceasta sa deschida Cartea Facerii. Caci asa cum lumea intreaga e o nebulie fara Iisus Hristos, tot astfel Biblia fara Hristos pare o carte plina de contradictii, de fapte imorale si de scandal. De aceea, cand citim Biblia, mai ales cand citim Vechiul Testament, nu trebuie sa pierdem o clipa din vedere ca etalonul nostru duhovnicesc este Iisus Hristos si ca numai prin El se pot lamuri contradictiile, precum si aparentele fapte imorale si de scandal intalnite in Legea Veche.

În al patrulea rand, sa nu uitam niciodata ca pe tot parcursul Bibliei autorul vrea sa ne ridice de la pamant la cer, de la trup la suflet si de la materie la spirit. De aceea, citind-o sau ascultand-o, trebuie s-o auzim de doua ori. Daca ramanem numai la sensul propriu, trupesc si material, litera

ne va ucide asa cum i-a ucis in sens duhovnicesc pe iudei si pe multi dintre ereticii crestini. Sfantul Apostol Petru inca era robul literei cand i s-a aratat in vedenie fata de masa plina de taratoare, de pasari si de animale necurate. Dar cand Dumnezeu l-a trimis sa boteze casa paganului Corneliu Sutasul, abia atunci a inteles Corifeul Apostolilor ca aceasta parabola si cuvintele: „Sculandu-te, Petre, junghie si mananca” (Fapte 10, 13) inseamna sa nu-i socotesti spurcati pe pagani, ci sa-i botezi in numele Domnului Iisus Hristos, ca si pe cei din poporul ales.

În al cincilea rand, trebuie sa tinem cont de epoca lui Ioan Botezatorul, care s-a aflat intre cele doua Testamente ca un tarm si ca o stavila peste care nu pot trece profetiile Legii Vechi. Astfel, de pilda, fiarele despre care vorbeste Daniel proorocul sunt - potrivit cu talcuirea facuta de Sfantul Ioan Gura de Aur - imparatii popoarelor de pe vremea aceea: leul este Belsatar al Caldeii, ursul este Darius al Mediei, pantera este Cyrus al Persiei, iar fiara cu zece coarne este imparatul Antioh Epifanul al Seleuciei. Dar cei care nu tin seama de tarm si de stavila trec peste epoca lui Ioan si mana aceste fiare printre popoarele din Apusul si Rasaritul Europei, ratacindu-se ei insisi si ratacind si pe altii.

Daca vom tine seama de aceste cinci puncte, Biblia ne va aparea intr-o lumina cu totul noua.

Stiind ca cheia Bibliei se afla tainuita in ea insasi, cand vom citi versetul: „Si a zis Dumnezeu: «Sa fie lumina!»” (Fac. 1, 3), ne vom duce imediat la II Cor. 4, 6, unde Apostolul Neamurilor ne inalta mintea spre intelesurile duhovnicesci, zicand: „Fiindca Dumnezeu care a zis: «Straluceasca, din intuneric, lumina!», El a stralucit in inimile noastre, ca sa straluceasca cunostinta slavei lui Dumnezeu, pe fata lui Hristos”.

Tot la Facere 1, 14-18, Biblia ne mai spune ca Dumnezeu a creat - in sens material - soarele, luna si stelele. Dar la Apocalipsa 12, 1, Sfantul Ioan Evanghelistul ne ridica in alt cer, in imparatia cerurilor, unde i s-a aratat un semn mare: „O femeie invesmantata cu soarele si luna era sub picioarele ei si pe cap purta cununa din douasprezece stele”. Caci Universul cel duhovnicesc, nevazut, este Biserica, pe care o lumineaza soarele - Hristos, luna - Maica Domnului si douasprezece stele - apostolii.

În ziua a sasea (Fac. 1, 26-27), Dumnezeu l-a facut pe primul om, pe Adam. Si cand Dumnezeu a adus un somn greu peste Adam si el a adormit (Fac. 2, 21), atunci Domnul a zidit-o pe Eva din coasta lui Adam. Dar la acest sens trupesc Sfintii Parinti adauga un sens spiritual, invatandu-ne ca crestianismul este a doua creatie a lumii, ca noul Adam este Hristos, care „a adormit” pe cruce exact in a sasea zi, iar din coasta strapunsa de sulita s-a zidit femeia - Biserica. Noul Adam a fost ispitit in pustiul Carantaniei de acelasi sarpe, insa n-a cazut ca primul Adam, cu toate ca in fata lui Iisus diavolul s-a prezentat cu aceleasi ispiti. Dupa caderea in pacat, Dumnezeu i-a imbracat pe primii oameni cu „haine de piele” (Fac. 3, 21). Dar ce preinchipuie aceste haine de piele? Sfantul Grigorie de Nyssa invata ca haina de piele este trupul acesta muritor si plin de slabiciuni pe care il purtam noi, urmasii lui Adam, atat timp cat nu ne-am unit cu Hristos. Dar dupa a doua creatie, Sfantul Apostol scrie credinciosilor crestini: „V-ati dezbracat de omul cel vechi dimpreuna cu faptele lui, si v-ati imbracat cu cel nou” (Col 3, 9-10), caci „cati in Hristos v-ati botezat, in Hristos v-ati si imbracat” (Gal. 3, 27). Însesi faptele istorice, petrecute in timp si spatiu, devin in Noul Testament tot atatea parabole pline de inteles pentru mantuirea sufletelor noastre. Cine nu stie ca Dumnezeu l-a trimis pe Moise ca sa-l

scoata pe poporul lui Israel din robia Egiptului, sa rataceasca cu el patruzeci de ani in pustiu si in cele din urma sa ajunga in tara fericita a Canaanului? Dar iata ce inteles duhovnicesc are acest fapt istoric in talcuirea Sfantului Apostol Pavel: „Caci nu voiesc, fratilor, ca voi sa nu stiti ca parintii nostri au fost toti sub nor si ca toti au trecut prin mare. Si toti, intru Moise, au fost botezati in nor si in mare. Si toti au mancat aceeași mancare duhovniceasca. Si toti, aceeași bautura duhovniceasca au baut, pentru ca beau din piatra duhovniceasca ce îi urma. Iar piatra era Hristos. Dar cei mai multi dintre ei nu au placut lui Dumnezeu, caci au cazut in pustie. Si acestea s-au facut pilde pentru noi” (7 Cor. 10,1-6).

Reluand talcuirea Sfantului Apostol Pavel, Sfantul Ioan Gura de Aur si alti comentatori au intrat in amanunte si au scris ca Țara Egiptului e tara pacatului, Faraon este diavolul care îi tine in robie pe pacatosi si îi chinuiește cu munci grele, trecerea prin Marea Rosie este trecerea noastra prin apa Botezului, Moise preinchipuie pe Iisus Hristos, stalpul de nor si stalpul de foc este Duhul Sfant care ne calauzeste ziua si noaptea, mana cereasca si apa din stanca este Sfanta Împartasanie, ratacirea lui Israel timp de patruzeci de ani este calatoria noastra in viata aceasta pamanteasca, iar trecerea prin Canaanul unde curgea lapte si miere simbolizeaza trecerea noastra in viata vesnica si fericita a raiului.

Fiindca poporul lui Israel a pacatuit chiar in Țara Canaanului, Dumnezeu a ingaduit sa fie din nou dus in robie prin mana lui Nabucodonosor. Aceasta robie, care a durat saptezeci de ani, este amintita de David in Psalmul 136 cu urmatoarele cuvinte induiosatoare: „La raul Babilonului, acolo am sezut si am plans, cand ne-am adus aminte de Sion. În salcii, in mijlocul lor, am atarnat harpele noastre. Ca acolo cei ce ne-au robit pe noi ne-au cerut noua cantare, zicand: «Cantati-ne din cantarile Sionului!». Cum sa cantam cantarea Domnului in pamant strain? De te voi uita, Ierusalime, uitata sa fie dreapta mea! Sa se lipeasca limba mea de grumazul meu, de nu-mi voi aduce aminte de tine, de nu voi pune inainte Ierusalimul, ca inceput al bucuriei mele. Adu-Ți aminte, Doamne, de fiii lui Edom, in ziua daramarii Ierusalimului, cand ziceau: «Stricati-l, stricati-l pana la temeliiile lui!». Fiica Babilonului, ticaloasa! Fericit este cel ce-ti va rasplati tie fapta pe care ai facut-o noua! Fericit este cel ce va apuca si va lovi pruncii tai de piatra”. Acest psalm, pe care l-am citat in intregime, este interpretat in chip minunat de Sfantul Ioan Gura de Aur, precum si de Sfantul Maxim Marturisitorul. Robia din Babilon este robia fiecaruia dintre noi cand cadem prizonieri in tara pacatului. Nabucodonosor, care ne duce in robie, este diavolul. Cand crestinul este constient ca se afla in stare de robie, nu mai poate aduce cantari de lauda lui Dumnezeu. Singura lui mangaiere ramane plansul pentru pacatele sale.

Dupa cum intr-o temnita grea omul isi aduce aminte cu drag de casa parinteasca, tot astfel crestinul cazut in robia pacatului isi aduce aminte cu multa dragoste de Ierusalimul cel ceresc, de raiul in fericirea caruia au trait parintii nostri, Adam si Eva. Aflat in robia pacatului, un crestin prefera sa-si uite dreapta cu care isi duce bucatia la gura decat sa uite Ierusalimul ceresc, cel plin de bucurii! Mai mult: crestinul prefera sa i se lipeasca limba de cerul gurii decat sa uite vreodata mangaierile paradiziace pe care le-a simtit el inainte de a cadea in robia pacatului, in cele din urma, cuprins de manie, un astfel de pacatos se gandeste la razbunare si chiar la ucidere. Da, zice Sfantul Ioan Gura de Aur, sa te manii foarte, dar impotriva pacatului, sa te razbuni, dar numai impotriva patimilor care te chinuiesc, ba chiar sa implanti cutitul pana la prasele, insa nu in om, ci in diavolul care te-a robit! Da, fericit este acela care va lua si va zdrobi

de piatra pruncii sai. Daca ne oprim numai la litera care ucide, aceasta este o grozavie. Dar noi trebuie sa auzim de doua ori, asa cum a facut insusi Domnul Hristos cand a talcuit in sens duhovnicesc atat potopul lui Noe, cat si minunea ce s-a intamplat cu proorocul Iona cand acesta a ramas trei zile si trei nopti in pantecele unui peste mare. Dar in psalmul citat mai sus pruncii, dupa invatatura Sfintilor Parinti, sunt patimile si poftele rele care se nasc in inimile noastre asa cum se nasc copiii in pantecele mamei. Si tocmai acesti „prunci” trebuie luati de picioare si zdrobiti cu capul de piatra, iar piatra din capul unghiului este Hristos.

În citirea Sfintei Scripturi este de mare importanta sa tinem seama de epoca in care s-au scris cartile Bibliei. Iata, de pilda, cineva citeste Biblia si gaseste scris: „Ochi pentru ochi si dinte pentru dinte”. Cunosc un caz cand un tanar, citind aceste cuvinte, a aruncat Biblia si n-a vrut s-o mai citeasca. Într-adevar, pentru noi, cei din veacul al douazecilea, cuvintele de mai sus pot fi o piatra de poticnire. E ceva imoral, e o barbarie. Dar daca ne intoarcem cu cateva mii de ani in urma, in epoca cand - scrie Giovanni Papini in Viata lui Iisus - pentru un ochi in lumea pagana se taia capul, atunci „ochi pentru ochi” era o treapta superioara. Despre Noe se scrie, de asemenea, ca era „om drept si fara prihana”, desi mai jos se spune ca s-a imbatat si a adormit dezgolit in fata fiilor sai. Dar Sfantul Ioan Gura de Aur ne atrage atentia asupra cuvintelor care urmeaza: „in veacul sau” (Fac. 6, 9). Si, intr-adevar, in veacul sau, in lumea pagana, oamenii erau mai rai si mai pacatosi decat Noe. În veacul sau, Noe era cu adevarat cel mai bun si cel mai sfant. Legea Veche i-a fost data lui Israel pe masura varstei lui. Caci un copil nu poate digera o hrana tare, un vin nou nu se toarna in burdof vechi si nici un petec nou nu se coase la o haina veche.

În epoca lui si la varsta lui duhovniceasca, Sfantul Prooroc Ilie a avut ingaduinta de la Dumnezeu sa coboare foc din cer si sa-i arda pe oamenii trimisi de vrajmasul sau rege Ahab; in Noul Testament, Apostolii Iacob si Ioan, fiii tunetului, au cerut de la Domnul Hristos acelasi lucru, ca sa-i mistuie in flacari pe samarinenii care n-au vrut sa-i primeasca. Dar Fiul lui Dumnezeu nu le-a dat voie. De data aceasta, copilul a crescut, nu mai are nevoie de lapte, ci poate primi hrana tare, pentru ca se afla in Împaratia Duhului Sfânt, in imparatia iubirii crestine. De asta data picioarele omului din Noul Testament se afla exact in locul unde omul Vechiului Testament isi tinea capul. Acesta este intelesul cuvintelor Mantuitorului: „Nu s-a ridicat intre cei nascuti din femei unul mai mare decat Ioan Botezatorul; totusi cine este mai mic in imparatia cerurilor este mai mare decat el” (Mt. 11, 11). Sfantul Macarie Egipteanul scrie in Omiliile sale ca un apostol al lui Hristos este mai mare decat Sfantul Ioan Botezatorul; in Vechiul Testament, psalmistul David putea sa scrie: „Doamne, cum sporesc vrajmasii mei!” si sa se gandeasca la regele Saul si la oamenii lui; putea sa scrie: „O, Dumnezeule, zdrobeste-le dintii din gura!”. Sau: „in fiecare dimineata voi starpi prin judecata pe toti raufacatorii din tara” si sa se gandeasca la filisteni, la amaleciti si la alti dusmani. Dar in Noul Testament, Sfantul Apostol Pavel ne spune ca „lupta noastra nu este impotriva trupului si a sangelui, ci impotriva (...) duhurilor rautatii, care sunt in vazduhuri” (Efes. 6, 12), asadar, nu impotriva fratilor nostri, nu impotriva oamenilor, ci impotriva adevaratilor nostri vrajmasi, care sunt demonii.

Daca ar fi sa spunem printr-un singur cuvant care este chestiunea cea mai importanta de care se ocupa cu multa grija Biblia, incepand de la Facere si terminand cu Apocalipsa, am zice fara teama de a gresi: sufletul. Mantuitorul se numeste asa pentru ca a venit sa mantuiasca sufletele noastre. Si tot El ne spune: „Ce-i foloseste omului de-ar dobandi lumea intreaga, iar sufletul il va

pierde? Sau ce-ar da omul in schimb pentru sufletul lui?”. Sfantul Ioan Gura de Aur zice ca toata bolta cerului cu toate stelele ei nu valoreaza atat cat pretuieste un singur suflet de om. Tot Sfantul Ioan Gura de Aur si - dupa el - Giovanni Papini se intreaba: de ce Mantuitorul se poarta cu atata dragoste si mila cand e vorba de talhari, de vamesi si de desfranate, dar in acelasi timp biciuieste fara mila, si cu cuvantul si cu fapta, pe farisei? Raspunsul este unul singur: pentru ca vamesii, talharii si desfranatele pangaresc numai trupul si cele materiale, pe cata vreme fariseii pangaresc sufletul si cele spirituale. Nicaieri nu se vede mai bine grija Mantuitorului pentru sufletele noastre ca in cuvintele rostite pe Muntele Maslinilor.

Ucenicii Domnului Hristos, ca si crestinii din toate veacurile, nu aveau atata grija de sufletele si de sfarsitul vietii lor pamantesti cata grija aveau de viata de aici si de sfarsitul lumii. Dar Sfantul Ioan Gura de Aur ii intreaba pe crestinii lui intr-o predica: ce te intereseaza sfarsitul lumii? Intereseaza-te mai bine de sfarsitul tau! Este exact ceea ce i-a spus insusi Dumnezeu omului caruia i-a rodit tarina si care voia sa-si strice jitnitele ca sa faca altele mai mari: „Nebunule, in noaptea aceasta iti vor cere sufletul si cele ce le-ai adunat ale cui vor fi?”. Stiind toate acestea si stand cu ucenicii in fata templului, Mantuitorul le spune: „Adevarat graiesc voua: nu va ramane aici piatra pe piatra, care sa nu se risipeasca. Si sezand El pe Muntele Maslinilor, au venit la El ucenicii, de o parte, zicand: Spune noua cand vor fi acestea si care este semnul venirii Tale si al sfarsitului veacului ?” (Mt. 24, 2-3).

Ca intotdeauna, si de data aceasta Domnul Hristos vorbeste in parabole, ca sa auzim de doua ori. Ucenicii intreaba despre sfarsitul lumii, dar Mantuitorul vorbeste despre sfarsitul Ierusalimului in comparatie cu sfarsitul omului. „Veti auzi, spune Mantuitorul, de razboaie si de zvonuri de razboaie; luati seama, sa nu va sperati, caci trebuie sa fie toate, dar inca nu este sfarsitul” (Mt. 24, 6). Si atat. Mantuitorul nu precizeaza: „sfarsitul lumii”, caci nu-L intereseaza sfarsitul lumii, ci sfarsitul vietii noastre. Mai departe spune: „Si se va propovadui aceasta Evanghelie a imparatiei in toata lumea spre marturie la toate neamurile; si atunci va veni sfarsitul” (Mt. 24, 14). Punct. Nici aici nu ne vorbeste despre sfarsitul lumii. Si cand ucenicii au insistat, Domnul Iisus le-a raspuns raspicat: „Nu este al vostru a sti anii sau vremurile pe care Tatal le-a pus in stapanirea Sa”, (Fapte 1,7). Sfantul Evanghelist Marcu scrie la fel: „dar inca nu va fi sfarsitul” (Mc. 13, 7), fara sa adauge: „lumii”. Iar ca sa inchida gura celor ce-L tot intrebau despre sfarsitul lumii, scrie Sfantul Ioan Gura de Aur, Mantuitorul le-a spus ca despre acel ceas nimeni nu stie, nici ingerii, nici Fiul, ci numai Tatal.

Ca un tata care are grija de copiii lui, Mantuitorul le spune ucenicilor ce-i asteapta in viitor. Trece dincolo de rastignirea si de invierea Sa ca sa-i pregateasca pentru marile incercari si suferinte care se vor abate peste ei dupa inaltarea Sa la cer. „Veti auzi de razboaie si de zvonuri de razboaie” (Mt. 24, 6). Nu numai printre popoarele din afara, dar chiar in Țara Sfanta, Bar-Kohba, care se credea adevaratul Mesia, s-a razvratit impotriva stapanirii romane si se pregatea de razboi. „Dar inca nu este sfarsitul.” Vor fi foamete, ciuma, cutremure, Apostolii vor fi prigoniti, Sfantul diacon Stefan si Sfantul Apostol Iacob vor fi ucisi, se vor scula prooroci mincinosi, dintre care cel mai de seama a fost Simon Magul. Apostolii vor propovadui Evanghelia - scrie Sfantul Ioan Gura de Aur - in toata lumea de atunci, iar sfarsitul va veni „cand veti vedea uraciunea pustiirii ce s-a zis prin Daniel proorocul, stand in locul cel sfant - cine citeste sa inteleaga - atunci cei din Iudeea sa fuga in munti” (Mt. 24, 15-16). Dar ce este „uraciunea pustiirii”? În Cartea Macabeilor se spune ca sunt „uraciunile idolesti” ridicate pe

altarul Templului. Si, intr-adevar, dupa ce armatele lui Titus si Vespasian au zdrobit armata lui Bar-Kohba, acesti imparati pagani, impreuna cu ostasii lor, au asezat un idol in locul cel sfant din Templul lui Solomon. „Atunci cei din Iudeea sa fuga in munti”, i-a sfatuit Iisus pe ucenicii Sai. Crestinii si-au adus amine de aceste cuvinte si, cand a inceput acea „stramtorare mare, cum n-a fost de la inceputul lumii pana acum si nici nu va mai fi” (Mt. 24, 21), cand armatele romane au ucis peste 600.000 de evrei, cand rastigneau cate 5-6 evrei pe o cruce, cand mamele isi mancau propriii copii, ucenicii lui Iisus au fugit in munti, in localitatea Pella.

Toate aceste fapte s-au intamplat in timp si spatiu, in anul 70 dupa Hristos; aceste grozavii s-au petrecut la propriu, in sens material si trupesc. Dar ca peste tot, Mantuitorul impleteste aceste evenimente inspaimantatoare cu intamplarile infricosatoare pe care le aduce moartea cand vine sfarsitul fiecaruia si cand va trebui sa dam socoteala de faptele noastre la judecata cea nemitarnica. Atat in timpul razboiului din anul 70, cat si in timpul sfarsitului nostru trebuie sa lepadam si lucrurile, si hainele, in primul caz ca sa ne salvam viata din ghearele ostasilor romani, iar in al doilea caz, din ghearele demonilor care vor sa ne traga la iad. De aceea, „cel ce va fi pe casa sa nu se coboare ca sa-si ia lucrurile din casa, iar cel ce va fi in tarina sa nu se intoarca inapoi sa-si ia haina”. Dar cum vor putea fugi de urgia armatelor romane femeile insarcinate si - tot asa - cum vor putea fugi de urgia demonilor sufletele insarcinate cu pacate de tot felul?! Unde se vor putea adaposti refugiatii in vreme de iarna? Si tot asa, unde isi vor gasi adapost sufletele inghetate de necredinta si de fapte rele? Din aceasta stramtorare nu vor scapa, de buna seama, decat cei ce se vor lepada de ei insisi si vor fugi la muntii rugaciunii si ai faptelor bune.

Îndata dupa convorbirea cu samarineanca, Mantuitorul spune ucenicilor Sai: „Nu ziceti voi ca mai sunt patru luni si vine secerisul? Iata, zic voua: ridicati ochii vostri si priviti holdele ca sunt albe pentru seceris. (...) Eu v-am trimis sa secerati” (In. 4, 35, 38). „Secerisul e mult, dar lucratorii sunt putini. Rugati, deci, pe Domnul secerisului ca sa scoata lucratori la secerisul Sau” (Mt. 9, 37-38). Mantuitorul a spus aceste cuvinte ucenicilor Sai pentru ca „vazand multimele, I s-a facut mila de ele ca erau necajite si ratacite ca niste oi care n-au pastor” (Mt. 9, 36). La sfarsitul lumii si la a doua venire a Domnului Hristos, seceratorii vor fi ingerii (Mt. 13, 39). „Trimite-va Fiul Omului pe ingerii Sai, vor culege din imparatia Lui toate smintelile si pe cei ce fac faradelegea. Si-i vor arunca pe ei in cuptorul cu foc; acolo va fi plangerea si scrasnirea dintilor” (Mt. 9, 41-42). Dar pana atunci, adica pana la sfarsitul lumii si pana la judecata de apoi, Mantuitorul sufletelor noastre, din mila pentru popor, a randuit pe Apostolii Sai din totdeauna ca acestia sa aiba grija de oile necajite si ratacite, i-a randuit pe ucenicii Sai sa iasa la seceris chiar inainte de patima Sa de bunavoie, caci inca de pe atunci campurile erau albe, iar graul era copt. Si „Eu v-am trimis sa secerati”... ingerii din cer impreuna cu noi slujesc si lucreaza la mantuirea sufletelor celor necajiti si rataciti.

„Foc am venit sa arunc pe pamant si cat as vrea sa fie acum aprins!” (Lc. 12, 49). Acest foc a fost aruncat pe pamant inca din ziua Cincizecimii si s-a aprins in toata lumea. „Caci precum fulgerul iese de la rasarit si se arata pana la apus, asa va fi venirea Fiului Omului” (Mt. 24, 27). „Ca unde va fi starvul, acolo se vor aduna vulturii” (Mt. 24, 28). Dar de ce nu spune Mantuitorul ca se vor aduna corbii? Pentru ca, raspunde Sfantul Ioan Gura de Aur, aici e vorba de crestinii care se impartasesc din Trupul Mantuitorului, iar crestinii sunt vulturi, nu corbi. Deci, in Ierusalim, in Atena, in Corint, in Alexandria, in Roma, in Antiohia, in departata Spanie, oriunde

se adunau doi sau trei crestini, in numele lui Iisus si savarseau frangerea painii, Fiul Omului venea ca fulgerul in mijlocul lor, oferindu-si Trupul spre hrana vulturilor insetati si flamanzi de viata vesnica.

Dar cum vor trece crestinii in viata fericiata si vesnica de dincolo? Ce trebuie sa faca ei ca sa-si mantuiasca sufletele? Raspunsul ni-l da Mantuitorul mai pe larg prin Evanghelistul Luca (17, 24-25). „Dupa cum fulgerul, fulgerand dintr-o parte de sub cer, lumineaza pana la cealalta parte de sub cer, asa va fi si Fiul Omului in ziua Sa”. Cand era ucis cu pietre, arhidiaconul Stefan l-a vazut pe Fiul Omului venind pe norii cerului si stand de-a dreapta Tatalui, pentru ca imediat sa-l lumineze ca fulgerul pe Saul din Tars ce se afla pe drumul Damascului. „Dar mai intai El trebuie sa sufere mult si sa fie lepadat de neamul acesta.” Desigur, venirea Mantuitorului in duh, cea de dinaintea sfarsitului lumii si a judecatii de apoi, s-a petrecut imediat dupa patimile Lui cele de bunavoie si dupa inaltarea Sa la cer, dupa cum a si spus: „Nu va voi lasa orfani; voi veni la voi” (In. 14, 18). „Si precum a fost in zilele lui Noe, tot asa va fi si in zilele Fiului Omului: mancau, beau, se insurau, se maritau, pana in ziua cand a intrat Noe in corabie si a venit potopul si i-a nimicit pe toti” (Mt. 17, 26-27). Astazi, de cand Apostolii au fost trimisi la seceris, toti Apostolii si ucenicii lui Iisus, crestinii insisi mananca, beau, se insoara, se marita fara sa se gandeasca la potopul mortii care vine pe neasteptate si-i prapadeste pe toti, afara de cei ce intra in corabia Bisericii, cum au intrat cele opt suflete in arca. „Tot asa precum a fost in zilele lui Lot: mancau, beau, cumparau, vindeau, sadeau si zideau. Iar in ziua cand a iesit Lot din Sodoma a plouat din cer foc si pucioasa si i-a nimicit pe toti. La fel va fi ziua in care se va arata Fiul Omului” (Mt. 17, 29-30).

Luand pilda de la Lot, inainte de moarte sa ne dezlipim de avutiile si de egoismul nostru, ca sa putem fugi usor si fara greutate spre viata de dincolo. Sa nu intoarcem capul cu parere de rau pentru cele ce am parasit ca sa nu ne prefacem intr-un stalp de sare ca femeia lui Lot. Si atunci Mantuitorul ne va spune: „Daca Ma voi duce si va voi gati loc, iarasi voi veni si va voi lua la Mine, ca sa fiti si voi unde sunt Eu” (In. 14, 3). „În ziua aceea, cel care va fi pe acoperisul casei, iar lucrurile lui in casa, sa nu se coboare ca sa le ia; de asemenea, cel ce va fi in tarina sa nu se intoarca inapoi. Aduceti-va aminte de femeia lui Lot. Cine va cauta sa-si recapete sufletul il va pierde; iar cine il va pierde, acela il va dobândi” (Lc. 17, 31-33). În timpul inundatiilor, o femeie cu pruncul in brate era asteptata de un soldat ca s-o ia in barca de salvare, dar femeia, in loc sa se urce repede in barca, s-a intors ca sa-si salveze purcelul. Si in acel moment a pierit, inghitita de valuri cu copil cu tot. Daca grauntele de grau ar dori sa-si mantuiasca viata, daca n-ar vrea sa putrezeasca sub brazda, ar mai scoate coltul verde si rodul insutit ?

„Zic voua: in noaptea aceea vor fi doi intr-un pat; unul va fi luat, iar altul va fi lasat. Doua vor macina impreuna; una va fi luata si alta va fi lasata. Doi vor fi in ogor; unul se va lua si altul se va lasa” (Lc. 17, 34-36). Doi mergeau pe cale: Martin Luther si cu prietenul sau. La un moment dat s-a ivit un fulger, iar prietenul lui Luther a fost trasnit si a murit pe loc. Unul s-a lasat si altul s-a luat. Mantuitorul repeta mereu: se va lua, se va lua, se va lua. „Si raspunzand, ucenicii l-au zis: Unde, Doamne? Iar El le-a zis: Unde va fi starvul, acolo se vor aduna si vulturii” (Lc. 17, 37). Pe buna dreptate zice Toma de Kempis: acolo unde este Iisus este raiul, iar unde nu este Iisus este iadul. Dar crestinii-vulturi, care se aduna acolo unde este Trupul si Sangele Domnului, intra in fericirea raiului.

„Privegheati deci, ca nu stiti in care zi vine Domnul vostru” (Mt. 24,42). Sfantul Sisoe - ca toti sfintii, de altfel - a privegheat toata viata, iar in clipa mortii fata i s-a luminat ca soarele si el, plin de bucurie, vorbea cu cineva. „Cu cine vorbești, parinte?”, l-au intrebat fratii care erau in jurul patului sau. Si Sfantul Sisoe a raspuns: „A venit Domnul Hristos la mine cu sfintii Sai ingeri ca sa-mi ia sufletul si eu il rog ca sa-mi dea macar trei zile de pocainta”, vorbea batranul plangand in momentul cand i se lua sufletul.

„Iar indata dupa stramtorarea acelor zile (adica dupa ce armatele lui Titus au daramat Templul), soarele se va intunecassi luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cadea din cer” (Mt. 24, 29). Luna plina si stelele stralucesc si lumineaza noaptea asa de frumos incat ti se pare ca alta lumina mai puternica nu exista. Dar cand apare soarele, desi luminatorii noptii raman pe aceeasi bolta cereasca, incetul cu incetul luna si stelele palesc, se sterg, dispar si nu se mai vad. in era precrestina, zeitatile pagane, cu mitologia si filozofia lor, straluceau ca soarele, ca luna si ca stelele, dar cand a aparut Soarele Dreptatii, Iisus Mantuitorul, cu revelatiile Duhului Sfant, atunci in lumea pagana soarele, luna si stelele zeitatilor, precum si iudaismul, care n-a fost decat umbra celor viitoare, s-au intunecat, nu si-au mai dat lumina, au cazut din cer. Dar Domnul Hristos mai vorbeste de un templu, de un alt templu. „Daramati templul acesta si in trei zile il voi ridica. Iar El vorbea despre templul trupului Sau” (In. 2, 19-21). Sfantul Apostol Pavel, in continuare, ne intreaba: „nu stiti ca trupul vostru este templu al Duhului Sfant ?” (7 Cor. 6, 19). Ca si grauntele de grau, templul trupului nostru se darama si se prapadeste cand se apropie moartea. „De aceea - zice Apostolul - nu ne pierdem curajul si, chiar daca omul nostru cel din afara se trece, cel dinauntru se innoieste din zi in zi” (II Cor. 4, 16). Pe masura ce se prapadeste omul vechi, cu toate poftele si conceptiile lui pagane, in aceeasi masura rasare omul cel nou, plin de lumina lui Hristos, care intuneca toti sorii din epoca precrestina a fiintei noastre.

Ceea ce se petrece in microcosmosul fiintei noastre omenesti se va intampla si in macrocosmosul lui Dumnezeu la sfarsitul lumii si la judecata de apoi. „Atunci se va arata pe cer semnul Fiului Omului si vor plange toate neamurile pamantului si vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere si cu slava multa. Si va trimite pe ingerii Sai, cu sunet mare de trambita, si vor aduna pe cei alesi ai Lui din cele patru vanturi, de la marginile cerurilor pana la celelalte margini” (Mt. 24, 30-31). Dar care sunt semnele venirii Fiului Omului in suflet si pe pamantul intreg? Cum putem cunoaste apropierea imparatiei cerurilor in sufletele noastre si in toata lumea lui Dumnezeu? Domnul Hristos nu ne spune cand va veni imparatia lui Dumnezeu, dar ne arata cum va veni ea.

„Si fiind intrebat de farisei cand va veni Împaratia lui Dumnezeu, le-a raspuns, zicand: Împaratia lui Dumnezeu nu va veni in chip vazut. Si nici nu vor zice: Iat-o aici sau acolo. Caci, iata, Împaratia lui Dumnezeu este inauntru vostru” (Lc. 17, 20-21). Si daca Împaratia lui Dumnezeu nu vine in chip vazut, cu atat mai mult Împaratul ei nu va veni astfel. Daca dupa Înviere insisi oamenii vor fi ca ingerii (Lc. 20, 36), putem oare afirma ca martorii lui Iehova sau ca adventistii ca Iisus va veni in chip vazut?

„Iata, stau la usa si bat” (Apoc. 3, 20), zice Mantuitorul si toata lumea stie ca Domnul Iisus nu bate la usa apartamentului nostru, ci la usa inimii.

Cat despre semnele venirii imparatiei lui Dumnezeu in sufletele noastre si, apoi, in toata lumea lui Hristos, Mantuitorul ne spune tuturor: „invatati de la smochin pilda: cand mladita lui se face frageda si odrasleste frunze, cunoasteti ca vara este aproape. Asemenea si voi, sa stiti ca este aproape, la usi” (Mt. 24, 32-33). Cu alte cuvinte, daca intr-un suflet inghetat de pacat incep sa apara mugurii unei profunde schimbari in bine, daca acel suflet este inundat ca Magdalena de lacrimile unei sincere pocainte, daca apare iubirea de Dumnezeu si de aproapele, smerenia si blandetea, credinta si nadejdea in viata de dincolo, toate acestea sunt semne sigure ca imparatia lui Dumnezeu e aproape, la usa. „Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori cu putere si cu slava multa. Iar cand vor incepe sa fie acestea, prindeti curaj si ridicati capetele voastre, pentru ca rascumpararea voastra se apropie” (Lc. 21, 27-28).

Cei rascumparati vor vedea pe Fiul Omului, dar nu cu ochii sensibili. Numai cei ce au ochi de vazut pot sa-L vada pe Domnul Hristos. Pe drumul Damascului, cand Fiul Omului a venit sa-l rascumpere pe Saul din Tars, „o lumina din cer, ca de fulger, l-a invaluit deodata” (Fapte 9, 3), iar Apostolul Neamurilor de mai tarziu l-a vazut pe Domnul Iisus si a grait cu El, insa „barbatii care erau cu el pe cale, stateau inmarmuriti, auzind glasul, dar nevazand pe nimeni” (Fapte 9, 7). Si, dimpotriva, antihristii pot fi vazuti cu ochii trupului, iar diavolii - care pot lua chiar chipul Mantuitorului - se arata in chip vazut. De aceea, Mantuitorul atrage atentia ucenicilor, prevenindu-i: „Atunci de va va zice cineva: Iata, Mesia este aici sau dincolo, sa nu-l credeti. Caci se vor ridica hristosi mincinosi si prooroci mincinosi si vor da semne mari si chiar minuni, ca sa amageasca, de va fi cu putinta, si pe cei alesi. Iata, v-am spus de mai inainte. Deci, de va vor zice voua: Iata, este in pustie, sa nu iesiti; iata, este in camari, sa nu credeti” (Mt. 24, 23-26). Si, intr-adevar, in afara de Simon Magul, care se inalta la cer in fata multimilor, intre care era si Sfantul Apostol Petru, a mai aparut un prooroc mincinos in fata Sfantului Apostol Pavel, al carui nume era Bariisus (Fapte 13, 6).

Un alt antihrist, cu numele Iliodor, a aparut la Efes in fata Sfantului Evanghelist Ioan. Iata de ce a zis Mantuitorul „ca sunt unii, din cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea pana ce nu vor vedea imparatia lui Dumnezeu venind intru putere” (Mc. 9, 1). Iar cand vorbea cu Petru, Mantuitorul a zis despre Ioan: „Daca voiesc ca acesta sa ramana pana voi veni, ce ai tu?” (In. 21, 22). Si autorul Apocalipsei a ramas, intr-adevar, ca sa vada nu numai venirea lui Iisus si a imparatiei lui Dumnezeu in sufletele primilor crestini, ci si maretele vedenii, precum si infricosatoarele descoperiri privitoare la sfarsitul lumii, la judecata de apoi si la cerul cel nou, purificat de duhurile rautatii si la pamantul cel nou, pe care nu vor mai odracli nici spinii, nici palamida, dar nici pacatosii.

În incheierea acestor cuvinte, Mantuitorul a intrebat: „Cine este oare sluga credincioasa si inteleapta pe care a pus-o stapanul peste slugile sale, ca sa le dea hrana la timp? Fericita este sluga aceea, pe care, venind stapanul sau, o va afla facand asa. Adevarat graiesc voua ca peste toate avutiile sale o va pune. Iar daca acea sluga, rea fiind, va zice in inima sa: Stapanul meu intarzie, si va incepe sa bata pe cei ce slujesc impreuna cu el, sa manance si sa bea cu betivii, veni-va stapanul slugii aceleia in ziua cand nu se asteapta si in ceasul pe care nu-l cunoaste, si o va taia si partea ei o va pune cu fatarnicii. Acolo va fi plangerea si scrasnirea dintilor” (Mt. 24, 45-51).

Din acest text reiese ca ucenicul lui Hristos care - trimis la seceris - nu va duce oile la pasune,

ci va fi un naimit ce n-are grija de oi, in ziua venirii Domnului va fi taiat in doua de sabia mortii. Si atunci, trupul va merge in pamantul din care este luat, iar sufletul - rau si fara mila - va avea soarta fatarnicilor in chinurile iadului.

Aici se termina capitolul 24, iar capitolul 25 nu este decat continuarea capitolului precedent. Fiind in stransa legatura cu cel incheiat, acest nou capitol incepe cu „atunci”*.

* În versiunea recenta, aceasta prepozitie nu mai apare. (n.ed.)

„Atunci Împaratia cerurilor se va asemana cu cele zece fecioare”, iar consensul unanim al tuturor Sfintilor Parinti ne arata clar ca in aceasta parabola este vorba de moarte. Dar Mirele sufletelor noastre intarziind, toate fecioarele - si cele intelepte, si cele nebune - au atipit si au adormit. La desteptare, cand a sosit Mirele, n-au intrat la nunta decat fecioarele intelepte ale caror suflete ardeau ca facliile aprinse de focul Duhului Sfânt.

Evangelistul Matei isi incheie capitolul 25 cu parabola judecatii de apoi, care se potriveste atat cu judecata particulara, cat si cu judecata de obste. Cu toate ca la judecata generala se vor mai adauga efectele negative sau pozitive ale faptelor noastre de pe pamant, spre osanda sau spre usurarea vietii noastre de dincolo, totusi, atat indata dupa moartea noastra, cat si dupa invierea mortilor, cele sase indatoriri fata de aproapele se reduc la una singura: iubirea. „Daca zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele sau il uraste, mincinos este! Pentru ca cel ce nu iubeste pe fratele sau, pe care l-a vazut, pe Dumnezeu, pe Care nu L-a vazut, nu poate sa-L iubeasca. Si aceasta porunca avem de la El: cine iubeste pe Dumnezeu sa iubeasca si pe fratele sau” (I In. 4, 20-21). Pentru ca Dumnezeu insusi este iubire, pe biletul de intrare in rai trebuie sa fie scris: iubire.

Totusi, cea mai controversata problema din acest capitol a fost si ramane pedeapsa si chinurile vesnice ale iadului. Daca Dumnezeu este iubire, zic cei ce vor sa desfiinteze iadul, cum poate suferi chinurile vesnice ale pacatosilor alaturi de fericirea vesnica a sfintilor? Daca Dumnezeu este atotputernic, mai zic ei, de ce nu desfiinteaza iadul ca sa-i ierte si sa-i aduca in rai si pe demoni, si pe pacatosi? Fie ca sunt origenisti, fie ca sunt steineristi moderni, acesti eretici se cred a fi mai buni si mai intelepti decat Dumnezeu insusi, indraznind sa afirme ca iadul este o pata pe obrazul lui Dumnezeu.

De fapt, ratacirea vine din doua surse: unii, fiind cu vedere scurta si suferind de o miopie duhovniceasca, nu pot patrunde dincolo de litera care ucide, acolo unde duhul face viu. Iar „omul firesc, scrie Sfantul Apostol Pavel, nu primeste cele ale Duhului lui Dumnezeu, caci pentru el sunt nebunie si nu poate sa le inteleaga, fiindca ele se judeca duhovniceste” (I Cor. 2, 14). Altii insa, impotmoliti in patimi rele din care nu vor sa iasa, cauta sa desfiinteze iadul si chinurile vesnice pentru a-si putea continua in voie si cu constiinta adormita placerile dobitocesti la care se dedau in mod liber si constient. Oricum ar fi, aceasta erezie a fost condamната de mai multe sinoade ecumenice si locale, iar dogmatica si marturisirea de credinta ortodoxa merg inainte pe linia trasata de Sfintii Parinti, caci - ca si Apostolul Neamurilor - ei au surpat izvoarele mintii si orice inaltare care se ridica impotriva cunoasterii lui Dumnezeu si tot gandul l-au robit spre ascultarea lui Hristos (II Cor. 10, 5). Astfel, oamenii duhovnicesti toate le judeca in chip duhovnicesc, pentru ca numai ei au „gandul lui Hristos” (I Cor. 2,15-16).

În lumina Sfintilor Parinti si a oamenilor duhovnicesti, trebuie sa vedem mai intai care este raportul dintre libertatea omului si harul divin, ce este pedeapsa dumnezeiasca si cine este creatorul iadului in care chinurile vesnice sunt nesfarsite.

Sa le luam pe rand.

Dogmatistul roman D. Staniloae citeaza in legatura cu libertatea omului pe Sfantul Vasile cel Mare si pe Vladimir Lossky:

„«Ca sa poata implini ordinul de a deveni dumnezeu - cum zice Sfantul Vasile - omul trebuia sa-l poata si refuza. Dumnezeu nu-si foloseste atotputernicia in fata libertatii umane (subl. ns.), pe care nu o poate viola pentru ca ea provine din atotputernicia lui Dumnezeu. Desigur, omul a fost creat numai prin vointa lui Dumnezeu, dar nu poate fi indumnezeit numai prin ea. A fost necesara o singura vointa pentru creatie, dar e nevoie de doua pentru indumnezeire. O singura vointa, pentru a aduce la existenta chipul; dar doua, pentru a face chipul asemanare. Iubirea lui Dumnezeu e asa de mare ca nu vrea sa constranga pe om. Caci nu este iubire fara respect. Vointa divina se va supune tatonarilor, ocolirilor, revoltelor insesi ale vointei umane pentru a o aduce la o libera consimtire. Aceasta este providenta divina». «Persoana umana e cea mai inalta creatie numai pentru ca Dumnezeu pune in ea posibilitatea iubirii, precum si a refuzarii ei. Dumnezeu risca ruina eterna a celei mai inalte creatii ale Sale, ca sa poata fi cea mai inalta. Paradoxul este ireductibil. Chiar in maretia sa de a putea deveni dumnezeu, omul e capabil sa poata cadea»” (D. Staniloae, Teologia dogmatica ortodoxa, vol. I, pg. 283, Buc., 1996).

Origenistii ignora in chip voit toate acestea, desi chiar in Evanghelie se scrie ca Iisus „n-a putut” (Mc. 6,5) sa faca nici o minune in orasul Sau, pentru ca rudeniile si cunoscutii Sai, din vointa libera, n-au vrut sa creada si deci sa colaboreze cu El. Stiind toate acestea, Domnul Hristos vorbeste iudeilor in parabola: „Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci si cu pietre ucizi pe cei trimisi la tine; de cate ori am voit sa adun pe fiii tai, dupa cum aduna pasarea puii ei sub aripi, dar nu ati voit! Iata, casa voastra vi se lasa pustie” (Mt. 23, 37-38, subl. ns.). Iata deci ca Dumnezeu vrea ca toti oamenii sa se mantuiasca (I Tim. 2, 4). Mai mult: „Dumnezeu asa a iubit lumea incat pe Fiul Sau Unul-Nascut L-a dat ca oricine care crede in El sa nu piara, ci sa aiba viata vesnica” (In. 3, 16). Asadar, plin de bunatate si de iubire, Dumnezeu vrea ca toti oamenii sa se mantuiasca, isi sacrifica unicul Fiu pentru mantuirea lor, iar daca unii oameni resping mana intinsa, atunci vina e numai a lor. Si atunci, intrebarea daca: Dumnezeu vrea si nu poate sa mantuiasca pe toti oamenii sau poate si nu vrea? isi primeste raspunsul de mai sus: vrea si nu poate. Dumnezeu cel atotputernic nu poate face un singur lucru: nu ne poate forta sa-L iubim cu sila. I se stirbeste din atotputernicie, dar nu I se stirbeste nimic din iubire.

În acest caz, pedeapsa demonilor si a oamenilor din iad este, in fond, o autopedeapsa. „Eu sunt vita, voi sunteti mladitele. Cel ce ramane in Mine si Eu in el, zice Mantuitorul, acela aduce roada multa, caci fara Mine nu puteti face nimic. Daca cineva nu ramane in Mine se arunca afara ca mladita si se usuca; si le aduna lumea si le arunca in foc si ard” (In. 15, 5-6). Daca omul-mladita

ia in mana foarfeca liberului sau arbitru si se detaseaza de bunavoie de trunchiul-lisus, atunci seva Duhului Sfant nu mai circula printr-insul, mladita se usuca, iar demonii o strang si o arunca in focul iadului. Iata autopedeapsa. Si iata de ce la Ieremia 2, 19 se spune ca nu Dumnezeu, ci rautatea ta te pedepseste si necredinta ta te urgiseste: „Întelege si vezi cat e de rau si de amar de a parasi pe Domnul Dumnezeuul tau”. Caci „nelegiuirea voastra va cadea asupra voastra” (Iez. 23, 49). Iar pacatul detaseaza mladita de vita si obtureaza circulatia Duhului Sfant, datatorul de viata. Totusi - zic unii - daca e vorba de fericirea vesnica, de ce Dumnezeu nu-i mantuie cu sila pe demoni si pe pacatosi, chiar daca acestia se opun si refuza mana intinsa?

Oare fiarele salbatice nu executa tot ce le ordona dresorii? Raspunsul ni-l da filozoful crestin Berdiaev, care afirma ca binele facut cu forta da nastere unui rau mai mare. Si, intr-adevar, fiarele salbatice executa figurile ordonate de dresor, dar ranjesc pline de ura impotriva dresorului care - cu pistolul intr-o mana si cu biciul in alta - infrange si domina vointa lor salbatica, patrundandu-le cu o privire nu mai putin rautacioasa. Iar cand fiarele nu mai pot suporta violenta si constrangerea, se reped asupra dresorului si-l sfasie fara nici o mila, cum au sfasiat-o pe Lidia Jiga la Harcov. Dar daca, in cazul nostru, demonii si oamenii adusi cu forta in rai ar ranji plini de ura impotriva lui Dumnezeu, atunci raiul ar mai fi rai?

Dar de ce demonii si oamenii pacatosi refuza fericirea raiului? Pentru ca, raspunde John Milton in minunatul sau Paradis pierdut, atat demonii, cat si oamenii impatimiti in rele poarta iadul cu ei. Inainte de a-i ispiți pe Adam si Eva, Lucifer - admirand frumusetea raiului - a avut o clipa de regret. Dar tot atunci mandria si-a ridicat capul si Lucifer a refuzat sa se supuna si sa se smereasca in fata lui Dumnezeu, zicand: „Decat sluga in rai, mai bine stapan in iad”. Si apoi, seful demonilor a adaugat: „Chiar de m-as intoarce in rai, raiul mi-ar fi mai chinuitor decat iadul, pentru ca port iadul cu mine”. Tot astfel si oamenii pacatosi poarta iadul poftelor si patimilor rele cu ei si, neputandu-si satisface poftele animalice si diabolice in rai, prefera sa mearga in iad. Ivan Turbinca din poveste a intrebat daca in rai exista tabac, vodca si femei frumoase cu care sa-si satisfaca poftele pacatoase si cand i s-a spus ca in rai nu se afla nimic din toate acestea, Ivan a preferat iadul. Iar ca Dumnezeu vrea ca sa-i aduca si pe demoni in starea si fericirea cea dintai ne-o dovedeste intamplarea din viata Sfantului Antonie cel Mare, care - la rugamintea diavolului insusi - a intervenit pentru el la Dumnezeu. Acesta i-a raspuns ca il primeste in randul ingerilor numai sa recunoasca in fata Lui cat e de rau si sa bata trei matanii la rasarit. La auzul acestor cuvinte, diavolul a ras in bataie de joc si a refuzat sa se smereasca. Iar nenorocirea cea mare este ca astfel de oameni, aidoma demonilor, continua sa-L urasca pe Dumnezeu si dincolo, hulindu-L pe Domnul pe masura ce suferinta e mai mare (Apoc. 24, 21).

Primavara, cand gospodina pune ouale sub closca, cerceteaza fiecare ou in parte, ca sa vada daca are „banut”, caci daca oul nu are acest banut este limpede ca nu va iesi niciodata puiul din el. Tot asa se intampla atat cu demonii, cat si cu unii oameni pacatosi care nu au nici un pic de pocainta sau de smerenie in fiinta lor impietrita. Ca si ouale fara banut, aceste fiinte inraite, cu cat ar sta mai mult sub aripile calde ale iubirii lui Iisus in rai, cu atat mai rele s-ar face. Caci asemenea fiinte merg din rau in mai rau (II Tim. 3, 13). Soarele este acelasi, dar in bataia razelor lui calde ceara se topeste, iar lutul se impietreste, in ordinea spirituala, sufletele de lut se pot preface in ceara, dar numai daca ele isi dirijeaza libertatea spre pocainta si smerenie. Asadar, nu Dumnezeu este creatorul iadului si al chinurilor vesnice, ci Lucifer cu demonii lui, la care s-au aliat oamenii numiti de Mantuitorul „fii ai diavolului”.

Deci, demonii si fiii lor spirituali au creat iadul si tot ei ii alimenteaza chinurile vesnice prin trufia lor specific luciferica si prin ura care devine mai teribila si mai neagra pe masura ce se autopedepsesc mai rau. Si atunci, unde e vina lui Dumnezeu care vrea ca toti demonii si toti oamenii sa se intoarca la fericirea de altadata, dar care nu poate sa-i intoarca cu sila!? „Ce se putea face pentru via mea si n-am facut eu?, se intreaba Domnul. Pentru ce atunci cand nadajduiam sa-mi rodeasca struguri, mi-a rodit agurida?” (Is. 5, 4). Pentru ce „clocesc oua de sarpe si urzesc panza de paianjen: cine mananca din ouale lor moare, iar din cele sparte ies naparci” (Is. 59, 5). Iar din aceea pricina, zice Domnul, „nelegiuirile voastre au pus despartire intre voi si Dumnezeul vostru” (Is. 59, 2).

„Pentru ce?”, intreaba Domnul in Vechiul Testament si tot El raspunde in Noul Testament: pentru ca „voi sunteti din tatal vostru diavolul si vreți sa faceti poftele tatalui vostru. El, de la inceput, a fost ucigator de oameni si nu a stat intru adevar, pentru ca nu este adevar intru el. Cand graieste minciuna, graieste dintru ale sale, caci este mincinos si tatal minciunii” (In. 8, 44). Cu alte cuvinte, filiatia spirituala, singura care conteaza de la Hristos incoace, ne arata ca oamenii nu pot avea de tata decat pe Dumnezeu sau pe diavolul. Abel a avut de tata pe Dumnezeu, iar Cain l-a avut de tata pe diavolul, care de la inceput este ucigator de oameni. Mai tarziu Dumnezeu a ales un popor credincios care sa duca facia monoteismului si in sanul caruia sa Se intrupeze Fiul lui Dumnezeu. Iar Cain, fiul diavolului, care a primit un semn de la Dumnezeu pentru ca cel ce il va intalni sa nu-l omoare, a continuat sa omoare pe cei mai buni fii ai lui Dumnezeu, pe fratii sai. Astfel, Dumnezeu ne-a dat pe prooroci, iar fiii diavolului, recrutati din acelasi popor ales, i-au dat pe ucigasii proorocilor; fiii lui Dumnezeu l-au dat pe Mantuitorul lumii, dar fiii diavolului l-au dat pe Iuda; fiii Tatalui ceresc i-au dat pe Apostoli si pe primii ucenici ai Domnului Iisus, iar fiii lui Satan i-au dat pe farisei si pe ucigasii primilor crestini. Si de atunci poporul lui Israel s-a bifurcat: ramura pozitiva, care a intrupat tot ce a fost mai bun, mai curat si mai sfant in poporul ales, a dat pe Mesia, pe Maica Domnului, pe cei doisprezece Apostoli, pe cei saptezeci de ucenici, pe cei cincii mii care s-au botezat la Cincizecime, au dat pe primii crestini din Ierusalim, din Roma, din Antiohia, din Atena, din Alexandria, din Corint, si-au pus sangele la temelia Bisericii crestine, s-au contopit cu fratii crestini veniti dintre pagani si apoi au disparut, ca popor, din istorie, implinindu-si cu prisosinta misiunea lor de popor ales de Dumnezeu. Acesta este poporul despre care aminteste batranul Simeon cand a primit in brate pe pruncul Iisus si cand si-a incheiat binecuvantarea cu cuvintele: „Slava poporului Tau Israel”. Numai acestui popor i se cuvine slava in vecii vecilor, „caci nu toti cei din Israel sunt si israeliti” si „nu copiii trupului sunt copii ai lui Dumnezeu, ci fiii fagaduintei se socotesc urmasi” (Rom. 9, 6, 8). „Daca numarul fiilor lui Israel ar fi ca nisipul marii, ramasita se va mantui. Daca Domnul Savaot nu ne-ar fi lasat noua urmasi, am fi ajuns ca Sodoma si ne-am fi asemanat cu Gomora” (Rom. 9, 27, 29).

Asadar, dintr-o ramasita sfanta, din ramura lui Israel si din ramura popoarelor pagane s-a plamadit Noul Israel, care este Biserica crestina, Mireasa lui Hristos. Cand proorocul Isaia se adreseaza Ierusalimului, zicand: „va bate tare inima ta si se va largi, caci catre tine se va indrepta bogatia marii si avutiile popoarelor catre tine vor curge” (Is. 60, 5). „Portile tale mereu vor fi in laturi, zi si noapte vor ramane deschise, ca sa se care la tine bogatiile neamurilor, iar regii lor in fruntea lor vor fi” (Is. 60, 11). „Tu vei suge laptele neamurilor” (Is. 60, 16). „Bunatatile popoarelor, voi le veti manca” (Is. 61, 6) - el se gandeste la bogatiile si bunatatile spirituale. Vizionarul Vechiului Testament a vazut prin negura veacurilor cum vor veni spre Noul Ierusalim

nu numai magii de la Rasarit, ci si imparati din lumea pagana, genii si sfinti cu tot aurul inimii si mintii lor, ca sa primeasca botezul in numele Domnului Hristos si sa se contopeasca in poporul ales, in Noul Israel. Sfantul Apostol Petru a inteles acest lucru cand a auzit glasul ce i-a zis: „Junghie, Petre, si mananca”. Si de atunci toti Apostolii lui Hristos junghie prin Sfantul Botez si mananca bunatatile spirituale ale tuturor popoarelor lumii.

Dar Israelul cel dupa trup - vai! - n-a inteles sensul duhovnicesc al proorociilor. Ramura negativa a poporului ales s-a lasat robita de litera care ucide si de faptele legii de care s-a poticnit (Rom. 9, 32). La inceput, Mantuitorul zicea ucenicilor Sai: „mai degraba mergeti catre oile cele pierdute ale casei lui Israel” (Mt. 10, 6). Insa cand a vazut ca „intru ale Sale a venit, dar ai Sai nu L-au primit” (In. 1, 11), cand a vazut ca s-au impietrit cu totul in rau, Domnul Hristos i-a muștră, zicand: „Serpi, pui de vipere, cum veti scapa de osanda gheenei? De aceea, iata Eu trimit la voi prooroci si intelepti si carturari; dintre ei veti ucide si veti rastigni; dintre ei veti biciui in sinagogi si-i veti urmari din cetate in cetate, ca sa cada asupra voastra tot sangele dreptilor raspandit pe pamant, de la sangele dreptului Abel pana la sangele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-ati ucis intre templu si altar. Adevar graiesc voua, vor veni acestea toate asupra acestui neam. (...) Iata, casa voastra vi se lasa pustie” (Mt. 23, 33-36, 38).

„Si cand duhul necurat a iesit din om, umbla prin locuri fara apa, cautand odihna si nu gaseste. Atunci zice: Ma voi intoarce la casa mea de unde am iesit; si venind, o afla golita, maturata si impodobita. Atunci se duce si ia cu sine alte sapte duhuri mai rele decat el si, intrand, salasluiesc aici si se fac cele de pe urma ale omului aceluia mai rele decat cele dintai. Asa va fi si cu acest neam viclean” (Mt. 12, 43-45). Isaia proorocul a prevazut ca in aceasta casa pustie, ca si in Babilonul despre care e vorba in Apocalipsa, „numai animale salbatice se vor salaslui intr-insul, si bufnitele vor locui prin case, struttii isi vor face cuiburi acolo si oameni cu chip de tap vor juca in acel loc. Sacalii vor urla in palatele lor si lupii in casele lor de petrecere. Vremea este aproape sa soseasca si zilele ei nu vor zabovi” (Is. 13, 21-22).

Dupa Domnul Hristos, Sfantul Apostol Pavel a facut tot ce i-a stat in putinta ca sa-i aduca pe fratii sai dupa trup pe calea mantuirii. „Spun adevarul in Hristos, nu mint, martor fiindu-mi constiinta mea in Duhul Sfant, ca mare imi este intristarea si necurmata durerea inimii. Caci as fi dorit sa fiu eu insumi anatema de la Hristos pentru fratii mei, cei de un neam cu mine, dupa trup, care sunt israeliti” (Rom. 9, 1-4). Dar dupa ce a trecut prin experienta amara a Stapanului sau, atunci Apostolul Pavel le-a spus iudeilor in fata: „Voua se cadea sa vi se graiasca, mai intai, cuvantul lui Dumnezeu, dar de vreme ce il lepadati si va judecati pe voi nevrednici de viata vesnica, iata ne intoarcem catre neamuri” (Fapte 13, 46). Iar de atunci Saul din Tars s-a numit Apostolul Neamurilor.

Amarat peste masura, cel ce a vrut sa fie anatema pentru fratii sai dupa trup scrie tesalonicenilor: „Caci voi, fratilor, v-ati facut urmasi ai Bisericii lui Dumnezeu care sunt in Iudeea, intru Hristos Iisus, pentru ca ati suferit si voi aceleasi de la cei de un neam cu voi, dupa cum si ele de la iudei, care si pe Domnul Iisus L-au omorat ca si pe proorocii lor; si pe noi ne-au prigonit si sunt neplacuti lui Dumnezeu si tuturor oamenilor sunt potrivnici” (I Tes. 2, 14-15). Iar cand fratii lui dupa trup faceau multa razvratire din pricina taierii imprejur, Apostolul Neamurilor exclama: „O, de s-ar taia de tot cei ce va razvratesc pe voi!” (Gal 5, 12). Si fiindca iudeii nu voiau sa primeasca adevarata taiere imprejur, care este taierea imprejur a inimii, Apostolul

Pavel scrie filipenilor „ca noi suntem taierea imprejur, noi cei ce slujim in Duhul lui Dumnezeu si ne laudam intru Hristos Iisus si nu ne bizuim pe trup” (Filip. 3, 3), indemnandu-i si prevenindu-i pe copiii sai duhovnicesti cu cuvintele: „Paziti-va de caini! Paziti-va de lucratorii cei rai! Paziti-va de taierea imprejur !” (Filip. 3, 2).

Dar Apostolul Mantuitorului Hristos a ramas sincer, obiectiv si nepartinitor. A ramas cu sufletul curat atat fata de Dumnezeu, cat si fata de oameni. El n-a vrut ca crestinii, veniti dintre neamurile pagane, sa cada in aceeasi prapastie de mandrie in care au cazut iudeii. N-a vrut sa-i lase orbi, fara sa-si vada propriile lor pacate si neputinte. De aceea le spune deschis: „Daca unele ramuri au fost taiate, si tu, care erai maslin salbatic, ai fost altoit printre cele ramase si partas te-ai facut radacinii si grasimii maslinului, nu te mandri fata de ramuri; iar daca te mandresti, nu tu porti radacina, ci radacina pe tine. Dar vei zice: au fost taiate ramurile, ca sa fiu altoit eu. Bine! Din cauza necredintei au fost taiate, iar tu stai prin credinta. Nu te ingamfa, ci teme-te; caci daca Dumnezeu n-a crutat ramurile firesti, nici pe tine nu te va cruta” (Rom. 11, 17-21). Si nu numai crestinelor de atunci, ci si noua tuturor ne spune acelasi Apostol sa nu osandim pe fratii nostri, ci sa ne vedem propriile noastre pacate. Sa ne facem autocritica si sa ne intrebam: Oare Israelul cel nou nu s-a bifurcat la randul lui? Oare ramura negativa a crestinelor nu practica acelasi fariseism ca acum doua mii de ani? Oare faptele iezuitilor, demascate de Blaise Pascal, nu seamana cu faptele fariseilor infierate de Mantuitorul lumii?

Oare arestarea si intemnitarea lui Iisus Hristos de catre Marele Inchizitor este numai un episod literar inventat de Dostoievski? Iar cand crestinii au deschis focul razboaielor asa-zise „sfinte”, oare nu s-a auzit mustrarea Domnului Hristos care ne spune si astazi: „Nu stiti, oare, fiii carui duh sunteti? Caci Fiul Omului n-a venit ca sa piarda sufletele oamenilor, ci ca sa le mantuiasca” (Lc. 9, 55). Si apoi, in macelul razboiului „sfant”, cand s-au binecuvantat armele ucigase si au fost omorate atatea suflete nevinovate, n-a rasunat peste cadavre si peste sangele fiilor aceluiasi Tata ceresc: „Întrucat ati facut unuia dintre acesti frati ai Mei, prea mici, Mie Mi-ati facut”?! (Mt. 25, 40). Iata cum fariseii Noului Testament, aidoma fariseilor Vechiului Testament, continua sa-L batjocoreasca si sa-L rastigneasca mereu pe Mantuitorul lumii.

Asadar, fariseii Noului Testament, ramura negativa a Noului Israel, pot oricand auzi din gura Mantuitorului: „Voi fiii diavolului sunteti...”. „Duceti-va de la Mine, blestematilor”, pentru ca fariseismul crestin face poftete aceluiasi diavol.

Am vazut, in cele de mai sus, cele ce au fost pana la „stavila” epocii lui Ioan Botezatorul, dar acum vom intra prin portile Apocalipsei ca sa vedem „cele ce au sa fie dupa acestea” (Apoc. I, 19).

Dupa ce vazatorul de taine descrie starea celor sapte Biserici intemeiate indata dupa Înaltarea Domnului Iisus la cer si dupa pogorarea Duhului Sfânt peste Apostoli si, prin ei, peste lumea intreaga, Sfântul Ioan Cuvantatorul de Dumnezeu a vazut „in mana dreapta a Celui ce sedea pe tron, o carte scrisa inaintu si pe dos, pecetluita cu sapte peceti” (Apoc. 5, 1). O asemenea carte a „mancat-o” si proorocul Iezechiel, care asijderea era „scrisa si pe o parte si pe alta” (Iez. 2, 10). Cu alte cuvinte, in Apocalipsa se mentine aceeasi dualitate: litera care ucide si duhul care face viu, sensul propriu si sensul figurat, sensul trupesc si sensul duhovnicesc, sensul material si sensul spiritual.

Cand Mielul a deschis pe cea dintai din cele sapte peceti, Sfantul Ioan Teologul a vazut „un cal alb ss cel care sedea pe el avea un arc; si i s-a dat lui cununa si a pornit ca un biruitor ca sa biruiasca” (Apoc. 6, 2). Si aici este vorba de o parabola; ca si in alte texte similare, trebuie sa cautam cheia nu in stiintele din afara, ci in paginile Bibliei. Cand s-a vorbit de parabola cu soarele, luna si stelele care se sting si pica, cheia am gasit-o la proorocul Isaia care talcuiește astfel: „Luna va fi rosie, iar soarele va pierde din lumina lui, caci Domnul Savaot va fi rege si slava Lui va straluci inaintea batranilor, in muntele Sionului si in Ierusalim!” (Is. 24, 23). „Nu vei mai avea soarele ca lumina in timpul zilei si stralucirea lunii nu te va mai lumina, ci Domnul va fi pentru tine o lumina vesnica si Dumnezeuul tau va fi slava ta” (Is. 60, 19). Atunci „luna va straluci ca soarele, iar soarele va straluci de sapte ori mai mult, ca lumina a sapte zile” (Is. 30, 26), pentru „ca tot pamantul este plin de cunostinta si de temerea de Dumnezeu, precum marea este umpluta de ape!” (Is. 9, 9), iar Hristos - soarele, Maica Domnului - luna si apostolii - cele douasprezece stele au si lasat in umbra si au intunecat sorii zeitatilor cu toata cultura si cunostinta lor pagana.

Tot astfel, parabola cu cei patru cai din Apocalipsa o gasim talcuita tot in paginile Bibliei. Iisus, biruitorul mortii si al pacatului, calarea, imediat dupa Cincizecime, pe calul alb al pacii care domnea peste crestinii din Biserica primara. „Iar toti cei ce credeau erau laolalta si aveau toate de obste. (...) Si in fiecare zi, staruiau intr-un cuget in templu si, frangand painea in casa, luau impreuna hrana intru bucurie si intru curatia inimii, laudand pe Dumnezeu si avand har la tot poporul. Iar Domnul adauga zilnic Bisericii pe cei ce se mantuiiau” (Fapte 2, 42, 46-47).

Dar dupa aceasta perioada de pace, ramura negativa a lui Israel, care n-a inteles ca imparatia lui Dumnezeu nu este din lumea aceasta, s-a ridicat - in frunte cu Bar-Kohba - impotriva stapanirii romane, ca sa-i alunge din tara si, astfel, sa poata manca la propriu toate bunatatile pamantului. Si atunci „a iesit alt cal, rosu ca focul; si celui ce sedea pe el i s-a dat sa ia pacea de pe pamant, ca oamenii sa se junghie intre ei; si o sabie mare i s-a dat” (Apoc. 6, 4). Calul era rosu ca sangele celor 600.000 de iudei ucisi de armatele lui Titus si Vespasian.

Ca o consecinta a razboiului, a aparut foametea. „Si cand a deschis pecetea a treia, am auzit zicand pe a treia fiinta, zicand: Vino si vezi! Si m-am uitat si iata un cal negru si cel care sedea pe el avea un cantar in mana lui. Si am auzit, in mijlocul celor patru fiinte, ca un glas care zicea: Masura de grau un dinar, si trei masuri de orz un dinar. Dar de untdelemn si de vin sa nu te atingi” (Apoc. 6, 5-6). Aceasta foamete a fost prezisa mai intai de Însusi Mantuitorul atunci cand spunea ucenicilor ca se va ridica popor peste popor si vor fi zvonuri de razboaie. Iar dupa aceea, proorocul Agav s-a sculat si „a aratat prin Duhul ca va fi in toata lumea foamete mare, care a si fost in zilele lui Claudiu” (Fapte 11, 28).

Sutele de mii de cadavre ramase in urma razboiului iudaic au adus dupa sine bolile, molima si moartea. Si cand a deschis pecetea a patra, am auzit glasul fiintei a patra, zicand: „Vino si vezi. Si m-am uitat si iata un cal galben-vanat si numele celui ce sedea pe el era Moartea; si iadul se tine dupa el; si li s-a dat lor putere peste a patra parte a pamantului, ca sa uida cu sabie si cu foamete, si cu moarte si cu fiarele de pe pamant” (Apoc. 6, 7-8). Despre toate acestea zice Mantuitorul ucenicilor Sai ca „sunt inceputul durerilor. Atunci va vor da pe voi spre asuprire si va vor ucide si veti fi urati de toate neamurile pentru numele Meu” (Mt. 24, 8-9). Acelasi Mantuitor vorbeste atat prin Matei, cat si prin Ioan in Apocalipsa, aratandu-le din timp ucenicilor cele ce

vor avea de suferit in arenele romane si in toate imparatiile unde vor fi trimisi la predicarea Cuvantului lui Dumnezeu.

Dupa aceasta perioada de macel si moarte, cand Mielul a deschis pecetea a cincea, vazatorul de taine scrie: „Am vazut, sub jertfelnic, sufletele celor injunghiat pentru cuvantul lui Dumnezeu si pentru marturia pe care au dat-o.

Si strigau cu glas mare si ziceau: Pana cand, Stapanе sfinte si adevarate, nu vei judeca si nu vei razbuna sangele nostru, fata de cei ce locuiesc pe pamant? Si fiecaruia dintre ei i s-a dat cate un vesmant alb si li s-a spus sa stea in tihna, inca putina vreme, pana cand vor implini numarul si cei impreuna slujitori cu ei si fratii lor, cei ce aveau sa fie omorati ca si ei” (Apoc. 6, 9-11). Zecile si sutele de mii de mucenici, care au umplut calendarul cu nume noi de sfinti, trebuie sa se adune si sa mai astepte in Ierusalimul cel ceresc pana cand ucigasii lor isi vor primi pedeapsa - ca si cei care, constienti si liberi, se ating de cablul de inalta tensiune - si pana cand Cetatea cea sfanta se va pogori din cer pe pamant (Apoc. 21, 2). Cu acest prilej, Lumina lui Hristos a navalit cu mare stralucire, iar Maica Domnului si toti sfintii au reflectat-o cu atata putere, incat soarele s-a facut negru ca un sac de par, luna intreaga s-a inrosit ca sangele si stelele cerului au cazut pe pamant precum isi leapada smochinul fructele verzi cand este zguduit de vijelie (Apoc. 6, 12-13). De atunci incoace, nici zeitatile pagane, nici filozofia antica n-au mai luminat pamantul, iar adeptii lor s-au ascuns „in pesteri si in stancile muntilor”, nesuferind Lumina Duhului Sfant, asa cum omul bolnav de ochi nu sufera lumina sensibila a soarelui.

Cand ingerul de la rasaritul soarelui a venit cu pecetea viului Dumnezeu, a strigat cu glas puternic catre cei patru ingeri carora li s-a dat sa vatame pamantul si marea: „Nu vatamati pamantul, nici marea, nici copacii, pana ce nu vom pecetlui, pe fruntile lor, pe robii Dumnezeului nostru. Si am auzit numarul celor pecetluiti: o suta patruzeci si patru de mii de pecetluiti, din toate semintiile fiilor lui Israel” (Apoc. 7, 3-4). „Dupa acestea, m-am uitat si iata multime multa, pe care nimeni nu poate s-o numere, din tot neamul si semintiile si popoarele si limbile, stand inaintea tronului si inaintea Mielului, imbracati in vesminte albe si avand in mana ramuri de finic” (Apoc. 7, 9). La intrebarea: cine sunt acestia si de unde vin, Domnul a raspuns: „Acestia sunt cei ce vin din stramtorarea cea mare si si-au spalат vesmintele lor si le-au facut albe in sangele Mielului” (Apoc. 7, 14). Acestia „nu vor mai flamanzi, nici nu vor mai inseta (...), caci Mielul Cel ce sta in mijlocul tronului ii va paste pe ei si-i va duce la izvoarele apelor vietii si Dumnezeu va sterge orice lacrima din ochii lor” (Apoc. 14, 16-17).

Cei o suta patruzeci si patru de mii, rascumparati cate douasprezece mii din fiecare semintie a vechiului Israel, „nu s-au intinat cu femei, caci sunt feciorelnici. Acestia sunt care merg dupa Miel oriunde se va duce. Acestia au fost rascumparati dintre oameni, parga lui Dumnezeu si Mielului” (Apoc. 14, 4). Acesti o suta patruzeci si patru de mii constituie, simbolic, fruntea, elita poporului ales, care si-au pus viata la temelia Bisericii crestine, au mers cu credinciosie pe urmele Mielului si, fiind cei dintai crestini din lume, pot fi numiti pe buna dreptate „parga lui Dumnezeu si Mielului”. Ei sunt feciorelnici, nu s-au intinat cu femei, adica nu s-au desfranat dupa idolii paganilor (Iez. 20, 30), nu s-au „desfranat cu pietrele si cu lemnele” idolesti (Ier. 3, 9), ci au ramas neintinati in credinta lor fata de Mirele ceresc. Caci, zice Apostolul, „v-am logodit unui singur barbat, ca sa va infatisez lui Hristos fecioara neprihanita” (II Cor. 11, 2). Si tocmai

acesti o suta patruzeci si patru de mii de feciorelnici, impreuna cu gloata venita dintre neamurile paganilor, care si-a spalat hainele in sangele Mielului, a alcatuit Biserica cea dintai. „Si s-a aratat din cer un semn mare: o femeie invesmantata cu soarele si luna era sub picioarele ei si pe cap purta cununa din douasprezece stele. Si era insarcinata si striga, chinuindu-se si muncindu-se ca sa nasca” (Apoc. 12, 1-2).

În legatura cu cele doua „femei” - ramura negativa si ramura pozitiva a lui Israel - Sfantul Apostol Pavel are o foarte frumoasa comparatie: „Scris este - zice el - ca Avraam a avut doi fii: unul din femeia roaba si altul din femeia libera. Dar cel din femeia roaba s-a nascut dupa trup, iar cel din cea libera s-a nascut prin fagaduinta. Unele ca acestea au alta insemnare, caci acestea (femei) sunt doua testamente: Unul de la Muntele Sinai, care naste spre robie si care este Agar. Caci Agar este Muntele Sinai, in Arabia, si raspunde Ierusalimului de acum, care zace in robie cu copiii lui. Iar cea libera este Ierusalimul cel de sus, care este mama noastra. Caci scris este: «Veseleste-te, tu, cea stearpa, care nu nasti! Izbucneste de bucurie si striga, tu care nu ai durerile nasterii, caci multi sunt copiii celei parasite, mai multi decat ai celei care are barbat». Iar noi, fratilor, suntem dupa Isaac, fii ai fagaduintei. Ci precum atunci cel ce nascuse dupa trup prigonea pe cel nascut dupa Duh, tot asa si acum. Dar ce zice Scriptura ? «Izgoneste pe roaba si pe fiul ei». (...) Deci, fratilor, nu suntem copii ai roabei, ci copii ai celei slobode” (Gal. 4, 22-31).

Femeia roaba este ramura negativa a lui Israel, iar femeia sloboda este femeia invesmantata cu soarele - Iisus, cu luna - Maica Domnului si cu douasprezece stele - Apostolii, este Biserica cea dintai, alcatuita din cei o suta patruzeci ssi patru de mii de feciorelnici, care nu s-au intinat cu idolii paganilor, precum si din gloata mare venita dintre neamurile paganilor, care „era insarcinata” si se chinuia sa nasca omul nou, in Hristos botezat si in Hristos imbracat.

Balaurul cel mare si rosu al persecutiilor sangeroase, cu sapte cununi pe cele sapte capete imparatesti care au condus prigoanele, a vrut sa inghita copilul indatat ce se va naste, dar copilul femeii slobode „a fost rapit la Dumnezeu si la scaunul Lui” in Ierusalimul de sus.

Cand s-a deschis pecetea a saptea, un inger cu o cadelnita de aur in mana a inaltat aroma tamaii inaintea lui Dumnezeu impreuna cu rugaciunile tuturor sfintilor, care acolo, in Biserica triumfatoare, se roaga neincetat pentru fratii lor care se mai lupta pe pamant cu diavolul, cu lumea si cu trupul supus pacatului.

Dupa ce au sunat cele sapte trambite, dupa ce au fost biruite cele doua fiare care s-au ridicat din mare si de pe pamant si dupa ce s-au varsat cele sapte cupe cu plagile lor asupra pamantului, „a venit unul dintre cei sapte ingeri, care aveau cele sapte cupe, si a graita catre mine, zicand: Vino sa-ti arat judecata desfrantei celei mari” (Apoc. 17, 1).

Dupa cum am vazut mai sus, „desfrantata” este antipodul „femeii” invesmantate cu Soarele-Hristos. Ea s-a desfranat in Vechiul Testament „cu lemnele si cu pietrele”, adica cu idolii paganilor, iar in Noul Testament, cu idolii din inima, adica cu patimile si cu poftele (Iez. 14, 3-4).

Femeia desfrantata sedea pe o fiara rosie si era „beata de sangele sfintilor si de sangele

mucenicilor lui Iisus" (Apoc. 17, 3-6). Iar femeia-Biserica, Mireasa lui Hristos, a fost chinuita si rastignita ca si Mirele ei. Asa incat desfranata este calaul, iar Mireasa este victima. Si de aceea, Mireasa lui Iisus - Biserica - tine in mainile ei Potirul cu Trupul si Sangele Domnului Hristos, iar desfranata cea mare are in mana „pahar de aur, plin de uraciunile si de necuratiile desfranarii ei” (Apoc. 17, 4).

Dar cine este desfranata cea mare ? Pe fruntea ei, scrie vazatorul de taine, se afla scris un nume tainic: „Babilonul cel mare, mama desfrantatelor si uraciunilor pamantului” (Apoc. 17, 5). Dar cine este „cetatea cea mare, Babilonul” (Apoc. 18, 10)? Raspunsul si cheia se afla tot in Biblie: „trupurile lor vor zacea pe ulitele cetatii celei mari, care se cheama, duhovniceste, Sodoma si Egipt, unde a fost rastignit si Domnul lor” (Apoc. 11, 8). Deci desfranata si Babilonul constituie acelasi nume al vechiului Ierusalim, unde a fost rastignit Domnul Hristos. Iar radacinile acestor denumiri se afla la proorocii Vechiului Testament. Astfel, la Osea 1, 2 se spune: „lata a desfranat pamantul lui Israel, abatandu-se de la Domnul”; la Ieremia 3, 9: „prin nerusinarea desfrantarilor ei a pangarit tara si s-a desfranat cu pietrele si cu lemne”.

„Vazut-ai ce-a facut Israel, aceasta fiica necredincioasa? A umblat pe toti muntii inalti si pe sub tot copacul umbros si s-a desfranat pe acolo (...) pentru atatea fapte de desfranare i-am dat carte de despartire (Ier. 3, 6-7). Ohola si Oholiba, cele doua desfrante de la Iezechieel 23 sunt Samaria si Ierusalimul, care s-au intinat „cu toti idolii acelora cu care isi aprinsesera pofta”; tot la Iezechieel 22 zice Domnul: „Tu, fiul omului, voiesti oare sa judeci, sa judeci cetatea sangelui (Ierusalimul)? Spune-i toate uraciunile ei (...)”, caci - se adreseaza Ierusalimului - „care-ti faci idoli, ca sa te intinezi” (Iez. 22, 2-3); tot asa: „Fiul omului, vrei tu sa judeci pe Ohola si Oholiba? Spune-le ticalosiile lor! Caci ele s-au desfranat si pe mainile lor au sange; s-au desfranat cu idolii lor, si pe fiii lor; pe care Mi i-au nascut, i-au trecut prin foc sa le fie de mancare” (Iez. 23, 36-37).

Cu aceasta desfranata se spune in Apocalipsa 17, 2 „s-au desfranat imparatii pamantului si cei ce locuiesc pe pamant s-au imbatat de vinul desfranarii ei”, iar la Zaharia 12,2 zice Domnul: „Voi face din Ierusalim cupa de ametire pentru toate popoarele din jur”.

„Un balaur mare, rosu, avand sapte capete si zece coarne” (Apoc. 12,3), dusman de moarte al Femeii - Mireasa lui Hristos -, statea inaintea ei ca sa-i inghita copilul, iar femeia desfranata sedea pe o fiara rosie, „plina de nume de hula, avand sapte capete si zece coarne” (Apoc. 17, 3). Acestia din urma „vor porni razboi impotriva Mielului, dar Mielul ii va birui, pentru ca este Domnul domnilor si imparatul imparatilor si vor birui si cei impreuna cu el, chemati si alesi si credinciosi” (Apoc. 17, 14).

La Apocalipsa 17, 16 se spune ca „cele zece coarne pe care le-ai vazut si fiara vor uri pe desfranata si o vor face pustie si goala si carnea ei o vor manca si pe ea o vor arde in foc”, iar radacina acestei profetii, la Iezechieel 23, 29, se indreapta impotriva desfrantei Oholiba - Ierusalimul: „te vor lasa goala, cu totul goala, si descoperita va fi goliciunea ta cea rusinoasa”. Dupa ce Mielul a biruit fiara rosie pe care sedea desfranata, un inger „a strigat cu glas puternic si a zis: A cazut! A cazut Babilonul cel mare si a ajuns locas demonilor, inchisoare tuturor duhurilor necurate si inchisoare tuturor pasarilor spurcate si urate” (Apoc. 18, 2). Aidoma vechiului Babilon, „a cazut, a cazut Babilonul si toate chipurile cioplite ale idolilor stau sfaramate

la pamant” (Is. 21, 9). „Am vrut sa vindecam Babilonul, dar nu s-a vindecat” (Ier. 51, 9), tot astfel a cazut Ierusalimul pamantesc si nu-i de lecut.

Dupa cum vechiul Babilon a fost „in mana Domnului cupa de aur care a imbatat tot pamantul, baut-au popoarele vinul ei si au innebunit” (Ier. 51, 7), tot asa se spune in Apocalipsa 18, 3, ca „din vinul aprinderii desfranarii ei au baut toate neamurile si imparatii pamantului s-au desfranat cu ea si negutatorii lumii din multimea desfatarilor ei s-au imbogatit”.

„Si am auzit alt glas din cer, zicand: Iesiti din ea, poporul meu, ca sa nu va faceti partasi la pacatele ei si sa nu fiti loviti de pedepsele sortite ei” (Apoc. 18, 4). „Fugiti din Babilon si plecati din tara Caldeilor si veti fi ca berbecii inaintea turmei lor de oi” (Ier. 50, 8). Cum fugeau vechii israeliteni din Babilon spre tara lor, asa trebuie sa fuga - ca berbecii in fruntea turmei - cei din ramura pozitiva, ramasita din Israelul cel vechi, cei ce 1-au primit pe Hristos spre Ierusalimul cel de sus si spre patria cereasca. Caci pacatele desfranatei-Babilon „au ajuns pana la cer si Dumnezeu Si-a adus aminte de nedreptatile ei” (Apoc. 18, 5). Si fiindca desfranata-Babilonul este egal cu Ierusalimul pamantesc, poporul ales de Dumnezeu, Israelul cel nou, a fugit in muntii faptelor bune, L-a primit pe Hristos si a intemeiat, impreuna cu gloatele venite dintre pagani, primele Biserici crestine in lumea de atunci.

Comparatia dintre vechiul Babilon si desfranata-Babilon, simbol al Ierusalimului pamantesc, dintre robia lui Nabucodonosor si cetatea „Ierusalimului de acum, care zace in robie cu copiii lui” (Gal. 4, 25), dintre impilarile asiro-babilonienilor impotriva poporului ales si persecutiile ramurii negative impotriva ramurii pozitive a lui Israel (precum, odinioara, cel nascut dupa trup prigonea pe cel nascut dupa Duh, tot asa si acum; „Iar noi, fratilor, suntem dupa Isaac, fii ai fagaduintei” - Gal. 4, 28-29) continua.

Vechiului Babilon i-a zis Domnul: „Si tu iti inchipuiai: «Fi-voi pe veci stapana!», dar niciodata n-ai cugetat si de sfarsit nu ti-ai adus aminte! Si acum asculta, tu cea in placeri crescuta, care stapaneai fara de grija si ziceai in inima ta: «Nimeni alta nu este ca mine! Nu voi ramane vaduva si nu voi sti ce este lipsa de copii!» Si aceste doua, intr-o clipa, in aceeasi zi, vor da peste tine: lipsa de copii si vaduvia (...); si pe neasteptate va da peste tine pieirea fara sa fi avut vreme s-o prevestesti” (Is. 47, 7-11). Desfranata-Babilonul simbolic are aceeasi soarta: „Fiindca in inima ei zice: Sed ca imparatesa si vaduva nu sunt si jale nu voi vedea nicidecum! Pentru aceea intr-o singura zi vor veni pedepsele peste ea: moarte si tanguire si foamete si focul va arde-o de tot, caci puternic este Domnul Dumnezeu, Cel ce o judeca” (Apoc. 18, 7-8).

Ramura negativa a lui Israel s-a taiat de bunavoie de la trunchiul Hristos-Dumnezeu. („Sangele Lui asupra noastra si asupra copiilor nostril”, Mt. 27, 25.) Nemaicirculand seva Duhului Sfânt prin sufletele acestor iudei, ei s-au autoblestemat si s-au autopedepsit. Dupa ce au primit „cartea de despartire” (Ier. 3, 8), au ramas fara Mirele ceresc, au ramas ca o vaduva fara barbat si deci fara copii duhovnicesti. Iar „daca cineva nu ramane in Mine, se arunca afara ca mladita si se usuca; si le aduna si le arunca in foc si ard” (In. 15, 6).

A mai zis Domnul: „Babilonul va cadea pentru cei omorati din Israel”. „Voi rasplati Babilonului si tuturor locuitorilor Caldeii pentru toate relele ce au facut ei Sionului sub ochii vostri” (Ier. 51, 24). „Aceasta este razbunarea Domnului, razbunarea pentru templul Sau” (Ier. 51, 11). Dar pentru

ce a cazut Ierusalimul cel pamantesc, Babilonul, desfranata cea mare? Care este faradelegea ei? Sa-l ascultam pe Sfantul Evanghelist Luca 20, 9-16: „Un om a sadit vie si a dat-o lucratorilor si a plecat departe pentru multa vreme. Si la timpul potrivit, a trimis la lucratori o sluga ca sa-i dea din rodul viei. Lucratorii insa, batand-o, au trimis-o fara nimic. Si a trimis apoi o alta sluga, dar ei, batand-o si pe aceea si batjocorind-o, au trimis-o fara nimic. Si a trimis apoi pe a treia; iar ei, ranind-o si pe aceea, au alungat-o. Si stapanul viei a zis: Ce voi face? Voi trimite pe fiul meu cel iubit; poate se vor rusina de el. Iar lucratorii, vazandu-l, s-au vorbit intre ei, zicand: Acesta este mostenitorul; sa-l omoram ca mostenirea sa fie a noastra. Si, scotandu-l afara din vie, l-au ucis. Ce va face, deci, acestora, stapanul viei? Va veni si va pierde pe lucratorii aceia, iar via o va da altora” (aceasta pilda se regaseste si la Marcu 12, 1-9).

„Iata Eu trimit la voi prooroci si intelepti si carturari - zice tot Mantuitorul - dintre ei veti ucide si veti rastigni; dintre ei veti biciui in sinagogi si-i veti urmari din cetate in cetate. Ca sa cada asupra voastra tot sangele dreptilor raspandit pe pamant, de la sangele dreptului Abel pana la sangele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-ati ucis intre templu si altar. Adevar graiesc voua, vor veni acestea toate asupra acestui neam. (...) Iata, casa voastra vi se lasa pustie” (Mt. 23, 34-36, 38). „Si cand s-a apropiat, vazand cetatea, a plans pentru ea, zicand: Daca ai fi cunoscut si tu, in ziua aceasta, cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum ascunse sunt de ochii tai. Caci vor veni zile peste tine, cand dusmanii tai vor sapa sant in jurul tau si te vor impresura si te vor stramtora din toate partile. Si te vor face una cu pamantul, si pe fiii tai care sunt in tine, si nu vor lasa in tine piatra pe piatra pentru ca nu ai cunoscut vremea cercetarii tale.

Si intrand in templu, a inceput sa scoata pe cei ce vindeau si cumparau in el, zicandu-le: Scris este: «Si va fi casa Mea casa de rugaciune; dar voi ati facut din ea pestera de talhari»” (Lc. 19, 41-46). Iata pentru ce a cazut Ierusalimul pamantesc, Babilonul, desfranata cea mare! Pentru ca s-a gasit in ea sangele proorocilor si al sfintilor si al „tuturor celor injunghiat pe pamant” (Apoc. 18, 24). Pentru ca a prefacut templul intr-o pestera de talhari! Iisus „a plans de mila ei”, dar n-a putut mantui Ierusalimul pamantesc cu sila, impotriva vointei lui Israel cel trupesc. Si atunci, atitudinea ostila a „desfrantei celei mari”, prigoana dusa de ea impotriva proorocilor, inteleptilor, carturarilor si chiar impotriva Fiului lui Dumnezeu, nu numai ca a detasat complet mladita de vita, dar a uscat-o cu desavarsire, luand foc in gheena.

Acesta este destinul vesnic al „desfrantei”, dar Apostolul Pavel avertizeaza noul Israel si zice: „Nu te mandri! Nu gandi lucruri inalte despre tine, ci teme-te; ca daca Dumnezeu n-a crutat ramurile firesti, nici pe tine nu te va cruta”. Sa ne fereasca Dumnezeu pe noi, crestinii, de mandrie si de osandirea aproapelui. Este o mare primejdie pentru noi, cei din noul Israel, sa vedem numai paiul din ochiul aproapelui si sa nu vedem deloc barna din ochiul nostru. Si dimpotriva, este salvator pentru noi sa ne vedem propriile pacate si sa ne temem, caci daca ramura negativa a vechiului Israel s-a taiat din maslinul cel bun si roditor, cu atat mai mult se poate taia ramura negativa a noului Israel din maslinul ce a fost salbatic si neroditor. Istoria se repeta.

Noul Israel, la randul lui, s-a bifurcat. Fariseii Noului Testament nu sunt mai buni decat cei din Vechiul Testament. Iuda vanzatorul apare mereu, de doua mii de ani, imbracat in vesminte crestine. Biserica crestina este pangarita intruna de zarafii iubitori de argint. În chip nevazut, Domnul Hristos ii alunga iar si iar cu aceleasi cuvinte aspre si cu acelasi bici. Noii farisei se

razbuna si vocifereaza de-a lungul secolelor: „Rastigneste-L, rastigneste-L!” Si Iisus este mereu rastignit miseleste, ori de cate ori intervin interesele pamantesti, egoiste, meschine, care sunt in flagranta contradictie cu principiile evanghelice. Caci acum, ca si atunci, noul Israel se roaga si cere de la Tatal nu Duhul Sfânt (Mt. 11, 13), ci numai sanatate, spor in gospodarie, bani cat mai multi, vaca sa dea lapte, sa se marite fata si - foarte adesea - dusmanii sa fie trasniti de Dumnezeu!

Rar, rar de tot se gaseste cate un crestin care sa caute mai intai Împaratia lui Dumnezeu si dreptatea Lui, pentru ca celelalte sa i se adauge de la sine. Si atunci, mai putem sa-i osandim pe altii cand citim ca iudeii sunt o „sinagoga a Satanei”? (Apoc. 2, 9). Oare ramura negativa a Bisericii crestine n-a devenit demult o adunare de fii ai diavolului? De aceea, repetam, desfranata cea mare si Babilonul cel tainic au in „paharul de aur” nu numai „pangaririle” si „uraciunile” vechiului Israel, ci si faradelegile Noului Israel. Caci, in Apocalipsa, judecata desfranatei nu are loc imediat dupa aparitia celor patru cai, adica imediat dupa razboiul lui Titus si Vespasian, ci tocmai la urma, cu putin timp inainte de razboiul final dus de satana, dimpreuna cu Gog si Magog, impotriva sfintilor si impotriva cetatii iubite a Ierusalimului ceresc.

Cu alte cuvinte, destinul eshatologic al ramurii negative din poporul lui Israel si destinul eshatologic al ramurii negative din noul Israel, din „gloatele” neamurilor pagane, este acelasi. Si unii, si altii au inteles ad literam cuvintele Scripturii. Si unii, si altii s-au desfranat cu idolii din inima, au poftit numai placerile si „bunatatile pamantului”, s-au inchinat lui Mamona, au fost stapaniti de egoism si au fost robii literei care ucide. Desi au stat in Templu si in Biserica, fariseii din tabara iudaica si crestina nu se gandeau la cele ceresti. Cand te uiti de departe, ti se pare ca barza, stand intr-un picior pe malul lacului, se gandeste la cele inalte, dar cand te apropii, vezi ca ea pandeste broastele, in felul acesta, iudeii si crestinii din ramura negativa s-au tot impotmolit in „bunatatile pamantului”, s-au tot impietrit in litera care omoara, in egoismul si in trufia lor, pana cand s-au detasat complet de viata-Iisus, pregatindu-si astfel soarta - liber si de bunavoie - in iadul cel vesnic.

Odata ajuns „locas demonilor, inchisoare tuturor duhurilor necurate si inchisoare tuturor pasarilor spurcate si urate” (Apoc. 18, 2), Babilonul cel mare, desfranata cea mare a ramas vaduva. Glasul Mirelui si al Miresei, zice vazatorul de taine, nu se vor mai auzi in tine niciodata, pentru ca Mirele-Hristos si-a ales Mireasa Biserica-Femeie invesmantata cu soarele, cu luna si cu douasprezece stele. „Lumina lampii niciodata nu se va mai ivi in tine”, pentru ca Cel ce a spus „Eu sunt Lumina lumii” nu mai lumineaza in casa lor pustie. „Roadele cele dorite de sufletul tau s-au dus de la tine si toate cele grase si stralucite au pierit de la tine si niciodata nu le vor mai gasi” (Apoc. 18, 14), pentru ca roadele Duhului apar acum in ogoarele paganilor, caci scris este: „in locul spinilor va creste chiparosul si in locul urzicii va creste mirtul” (Is. 55, 13), iar o data cu pierderea roadelor, desfranata a pierdut si toate podoabele si stralucirea ce se revarsa din Duhul Sfânt, in schimb, pentru smerenia lor, paganii „cei surzi vor auzi cuvintele cartii si ochii celor orbi vor vedea” (Is. 29, 18). Pentru cei curati cu inima, „pe dealuri inalte - zice Domnul - voi da drumul la rauri si la izvoare in mijlocul vailor, pustiul il voi preface in iaz si pamantul uscat in paraie de fantani” (Is. 41, 18). Iar „ramasita Sionului si cei ce vor fi scapat cu viata din Ierusalim se vor chema sfinti” (Is. 4, 3).

În cele din urma, „un inger puternic a ridicat o piatra, mare cat o piatra de moara, si a aruncat-o

in mare, zicand: Cu astfel de repeziciune va fi aruncat Babilonul, cetatea cea mare, si nu se va mai afla" (Apoc. 18, 21). „Si fumul focului in care arde ea se suie in vecii vecilor" (Apoc. 19, 3). De-abia acum „a venit nunta Mielului si mireasa Lui s-a pregatit, si datu-s-a ei sa se invesmenteze cu vison curat, luminos - caci visonul sunt faptele cele drepte ale sfintilor" (Apoc. 19, 7-8). Dupa aceasta, s-a vazut „cerul deschis si iata un cal alb si Cel ce sedea pe el se numeste Credincios si Adevarat (...) si este imbracat in vesmant stropit cu sange si numele Lui se cheama: Cuvantul lui Dumnezeu" (Apoc. 19,11-13).

Pentru a doua oara, cu calul alb al pacii si cu sabia ascutita a Cuvantului ce iese din gura Lui, Mantuitorul lumii „a pornit ca un biruitor si ca sa biruiasca". „Si am vazut - scrie Sfantul Ioan Evanghelistul - fiara si pe imparatii pamantului, si ostirile lor adunate, ca sa faca razboi cu Cel ce sade pe cal si cu ostirea Lui. Si fiara a fost rapusa si, cu ea, proorocul mincinos, cel ce facea inaintea ei semnele cu care amagea pe cei ce au purtat semnul fiarei si pe cei ce s-au inchinat chipului ei. Amandoi au fost aruncati de vii in iezerul de foc unde arde pucioasa" (Apoc. 19, 19-20).

Dupa ce fiara - cezarul Nero - si proorocul mincinos (Simon Magul) au pierit, iar Babilonul-desfranata-fariseismul iudaic a cazut, s-a auzit o cantare noua pe care o invatau numai feciorelnicii care nu s-au intinat cu idoli si care „au fost rascumparati dintre oameni, parga lui Dumnezeu si Mielului". Iar inainte de judecata desfranatei, s-a auzit un glas din cer, zicand: „Fericiti cei morti, cei ce de acum mor intru Domnul! Da, graieste Duhul, odihneasca-se de ostenele lor, caci faptele lor vin cu ei. Si am privit si iata un nor alb si cel ce sedea pe nor era asemenea Fiului Omului, avand pe cap cununa de aur si in mana secera ascutita. Si un alt inger a iesit din templu, strigand cu glas mare Celui ce sedea pe nor: Trimite secera si secera, ca a venit ceasul de secerat („Veti vedea pe Fiul Omului sezand de-a dreapta Celui Atotputernic si venind pe norii cerului" - Mc. 14, 62; „Ridicati ochii vostri si priviti holdele, ca sunt albe pentru seceris" - In. 4, 35), fiindca s-a copt secerisul pamantului" (Apoc. 14, 13-15). „Atunci cel ce sedea pe nor a aruncat, pe pamant, secera lui si pamantul a fost secerat" (Apoc. 14, 16). Si fiindca „a venit ceasul judecatii lui Dumnezeu" (Apoc. 14, 7), iata cum a fost secerat un sfant, un fericit care a murit intru Domnul, iar faptele lui au venit cu el. „Iar cand a vrut (avva Agaton) sa se savarseasca, a ramas trei zile avand ochii deschisi si nemiscati. Si l-au intrebat fratii, zicand: Avva Agatone, unde esti? Si le-a raspuns lor: inaintea judecatii stau. I-au zis lui: Si tu te temi, parinte? Le-a zis lor: Cu adevarat m-am silit dupa puterea mea sa pazesc poruncile lui Dumnezeu, dar om sunt si de unde stiu de i-au placut lucrurile mele lui Dumnezeu!(...) caci alta este judecata lui Dumnezeu si alta a oamenilor."

Tot in Pateric se spune ca, atunci cand au venit ingerii cu secera la Sfantul Sisoe, cei din jurul lui l-au intrebat: „Ce vezi, avvo? Si le-a zis lor: Vad pe unii ca vin la mine si ma rog lor ca sa ma lase putin sa ma pocaiesc. I-a zis lui unul dintre batrani: Si de te vor lasa, de acum poti sa te folosesti spre pocainta? I-a zis lui batranul: Desi nu pot face, dar suspin in sufletul meu putin si imi este de ajuns".

Asa se secera graul, dar ce se face cu neghina? „Lasati sa creasca impreuna si graul si neghina, pana la seceris", raspunde Mantuitorul, si la vremea secerisului voi zice seceratorilor: Pliviti intai neghina si legati-o in snopi ca s-o ardem, iar graul adunati-l in jitnita mea" (Mt. 13, 30). Sufletele curate ale Sfintilor Agaton si Sisoe au fost stranse de ingeri in jitnita raiului, dar

care este soarta pacatosilor? Cei ce s-au desprins de bunavoie si plini ura de trunchiul-lisus au alta soarta. Apoi „inca un inger a iesit din altar, avand putere asupra focului, si a strigat cu glas mare celui care avea cutitasul ascutit, zicand: Trimite cutitasul tau cel ascutit si culege ciorchinii viei pamantului, caci strugurii ei s-au copt. Si ingerul a aruncat, pe pamant, cutitasul lui si a cules via pamantului si strugurii i-a aruncat in teascul cel mare al maniei lui Dumnezeu. Si teascul a fost calcat afara din cetate si a iesit sange din teasc, pana la zabalele cailor, pe o intindere de o mie sase sute de stadii” (Apoc. 14, 18-20).

Cand „a iesit sange din teasc, pana la zabalele cailor”, „am auzit din altar graind: Da, Doamne Dumnezeule, Atottiitorule, adevarate si drepte sunt judecatile tale! Fiindca au varsat sangele sfintilor si al proorocilor, tot sange le-ai dat sa bea. Vrednici sunt” (Apoc. 16, 7, 6). Iar cand „un inger a iesit din altar, avand putere asupra focului”, „a varsat cupa lui in soare si i s-a dat sa dogoreasca pe oameni cu focul lui. Si oamenii au fost dogoriti cu mare arsita si au hulit numele lui Dumnezeu, care are putere peste rugile acestea, si nu s-au pocait ca sa-l dea slava. (...) Si au hulit pe Dumnezeu cerului din pricina durerilor si a bubelor lor, dar de faptele lor nu s-au pocait” (Apoc. 16, 8-11), desi - in intunericul lor - isi muscau limbile de durere”. Dar de ce nu s-au pocait? Pentru ca „ispitele nu sunt lecuire pentru cel trufas, ca buruiana rea s-a inradacinat in inima lui” (Sir. 3, 26). De aceea, nu e de mirare ca „si fumul focului in care arde ea se ridica in vecii vecilor” (Apoc. 19, 3).

Dupa aceasta biruinta a Celui ce sade pe calul alb al pacii si slobozeste din gura Lui sabia ascutita a Cuvantului, „am vazut un inger, pogorandu-se din cer, avand cheia adancului si un lant mare in mana lui. Si a prins pe balaur, sarpele cel vechi, care este diavolul si satana, si s-a legat pe mii de ani, si l-a aruncat in adanc si s-a inchis si a pecetluit deasupra lui, ca sa nu mai amageasca neamurile, pana ce se vor sfarsi miile de ani. Dupa aceea trebuie sa fie dezlegat catava vreme. Si am vazut tronuri si celor ce sedeau pe ele li s-a dat sa faca judecata. Si am vazut sufletele celor taiati pentru marturia lui Iisus si pentru cuvantul lui Dumnezeu, care nu s-au inchinat fiarei, nici chipului ei, si nu au primit semnul, pe fruntea si pe mana lor. Si ei au inviat si au imparatit cu Hristos mii de ani. Iar ceilalti morti nu inviaza pana ce nu se vor sfarsi miile de ani. Aceasta este invierea cea dintai. Fericit si sfant este cel ce are parte de invierea cea dintai. Peste acestia moartea cea de a doua nu are putere (Apoc. 20, 1-6).

De doua ori autorul Apocalipsei a vazut sufletele celor martirizati pentru Hristos. Prima data, vazand - sub jertfelnic - sufletele celor injunghiiati pentru cuvantul si marturia lui Dumnezeu, Sfantul Ioan l-a intrebat pe un batran cine sunt si de unde vin. „Acestia sunt cei ce vin din stramtorarea cea mare” (Apoc. 7, 14). Este aceeasi „stramtorare mare” (Mt. 24, 21) despre care vorbeste Mantuitorul cand se refera la „calul rosu” al razboiului de exterminare dus de armatele lui Titus si Vespasian. Incepand cu Sfantul Arhid. Stefan si cu Sfantul Apostol Iacob multi crestini si-au spalat vesmintele in sangele Mielului. Iar a doua oara, sufletele celor ce li se taiase capul pentru marturia lui Iisus si pentru cuvantul lui Dumnezeu au suferit martiriul in timpul sangeroaselor persecutii ale imparatilor romani. Si daca totusi „s-a gasit in ea - in desfranata cea mare - sange de prooroci si de sfinti si sangele tuturor celor injunghiiati pe pamant” (Apoc. 18, 24), faptul se explica prin cuvintele pe care Iisus le-a spus lui Pilat: „Cel care M-a predat tie mai mare pacat are” (In. 19, 11).

Martirii „au inviat si au imparatit cu Hristos mii de ani. Iar ceilalti morti nu inviaza pana ce nu se

vor sfarsi miile de ani" (Apoc. 20, 4-5). „Aceasta este invierea cea dintai. Fericit si sfant este cel ce are parte de invierea cea dintai. Peste acestia moartea cea de a doua nu are putere" (Apoc. 20, 5-6). Întrucat imparatia lui Dumnezeu nu este din lumea aceasta, mucenicii crestini, care au umplut calendarul crestin, si Ierusalimul de sus cu suflete sfinte au imparatit cu Iisus intr-o lume nevazuta, intr-o imparatie care nu vine in chip vazut. Epoca de mii de ani este simbolica. Acesti sfinti s-au bucurat de invierea cea dintai. Cand fiul risipitor s-a intors la tatal din tara pacatului, parintele sau a zis fratelui mai mare: „Fratele tau acesta mort era si a inviat" (Lc. 15, 32).

Ca niste urmasi ai lui Adam, toti acesti sfinti care s-au intors ca fiul risipitor la Hristos cu multa pocainta au avut parte de invierea cea dintai, adica de invierea sufleteasca. Ceilalti morti, care nu s-au pocait si nu s-au intors la Tatal si deci nu au parte de invierea sufleteasca, nu inviaza pana ce nu se vor sfarsi cei o mie de ani, adica pana la invierea cea de obste, cand vor invia trupurile mortilor. Cu alte cuvinte, dreptii si sfintii au parte mai intai de invierea sufletelor prin pocainta si apoi, la sfarsitul lumii, de invierea trupurilor, iar pacatosii, care n-au voit sa se pocaiasca si sa se intoarca la Tatal, au parte - dimpotriva - in loc de doua invieri, de doua morti: ei vor muri mai intai cu trupul si apoi cu sufletul, caci vaduva, zice Sfantul Apostol Pavel - „care traieste in desfatari, desi vie, e moarta" (II Tim. 5, 6).

Despre asemenea cadavre ambulante a vorbit Însusi Mantuitorul: „Adevarat, adevarat zic voua, ca vine ceasul, si acum este, cand mortii vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu si cei ce vor auzi vor invia" (In. 5, 25 - subl. ns.). În tara pacatului, fiul risipitor a fost un cadavru ambulant, mort a fost, dar a auzit glasul Tatalui ceresc si a inviat, iar cei ce traiesc in desfatari, cei ce-si astupa urechile ca o aspidă surda (Ps. 58, 5-6) ca sa n-auda glasul cel ceresc numai ca sa poata trai in placeri ucigatoare de suflet, sunt ca si vaduva de care vorbeste Apostolul: desi vii, ei sunt morti; ei nu vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu si vor ramane in trupurile lor pacatoase ca in niste morminte (In. 5, 28). Iar dupa ce satana va fi dezlegat si va dezlantui, impreuna cu Gog si Magog, ultimul sau razboi impotriva sfintilor si impotriva cetatii iubite, se va pogori foc din cer si ii va mistui. „Si diavolul, care-i amagise, a fost aruncat in iezerul de foc si de pucioasa, unde este si fiara si proorocul mincinos, si vor fi chinuiti acolo, zi si noapte, in vecii vecilor" (Apoc. 20, 10).

Sfarsitul lumii despre care Apostolii il intrebau cu atata curiozitate pe Mantuitorul abia acum are loc, caci „pamantul si cerul au fugit si loc nu s-a mai gasit pentru ele" (Apoc. 20, 11); Judecata de apoi despre care Mantuitorul a vorbit in parabola vine abia acum, caci „am vazut - zice Sfantul Ioan -, iar un tron mare alb si pe Cel ce sedea pe el" (Apoc. 20, 11), iar invierea cea de obste pe care o astepta toti cei ce rostesc „Crezul" din convingere are loc tot acum: „Si am vazut pe morti, pe cei mari si pe cei mici, stand inaintea tronului si cartile au fost deschise; si o alta carte a fost deschisa, care este cartea vietii; si mortii au fost judecati din cele scrise in carti, potrivit cu faptele lor. Si marea a dat pe mortii cei din ea si moartea si iadul au dat pe mortii lor, si judecati au fost, fiecare dupa faptele sale. Si moartea si iadul au fost aruncate in raul de foc. Aceasta este moartea cea de a doua: iezerul cel de foc. Iar cine n-a fost aflat scris in cartea vietii, a fost aruncat in iezerul de foc" (Apoc. 20, 11-15).

La Matei 24, Mantuitorul - dupa cum am vazut - spunea mereu: „va veni sfarsitul", „inca nu este sfarsitul", „sa stiti ca este aproape, langa usa", dar nicaieri nu spune de sfarsitul lumii. De ce? Pentru ca in aceasta parabola Mantuitorul vrea sa sublinieze, in afara de iminenta daramare a

Templului pe care il admirau Apostolii, care marca sfarsitul Legii Vechi, iminentul sfarsit al omului, venirea „secerisului”, venirea mortii care abia in Noul Testament hotaraste definitiv soarta omului de dincolo. Iar ceea ce n-a spus Mantuitorul prin Evanghelistul Matei o spune in Apocalipsa prin Evanghelistul Ioan, in capitolul 21. „Si am vazut cer nou si pamant nou”. Un cer fara demoni si un pamant fara fiii diavolului, in Legea Veche, Iov zice: „Dumnezeu nu are incredere in sfintii Sai si (...) cerurile nu sunt destul de curate inaintea ochilor Sai” (Iov 15, 15). Si abia in capitolul 21 din Apocalipsa apare cer curat si un pamant fara „spini si palamida” (Fac. 3,18). Abia acum Sfantul Ioan a vazut „cetatea sfanta, noul Ierusalim, pogorandu-se din cer de la Dumnezeu, gatita ca o mireasa, impodobita pentru mirele ei” (Apoc. 21, 2). Abia acum Dumnezeu „va sterge orice lacrima din ochii lor si moarte nu va mai fi; nici plangere, nici strigat, nici durere nu vor mai fi, caci cele dintai au trecut (...) Iata, noi le facem pe toate” (Apoc. 21, 4-5).

Crestinismul este a doua creatie a lumii. Apostolii L-au urmat pe Cuvantul care a zis si s-a facut „nasterea din nou a lumii” (Mt. 19, 28). Din momentul in care a cazut pe pamantul plin de pacate prima picatura de sange din Trupul rastignit al Mantuitorului lumii, oamenii, flora si fauna au inceput sa se transfigureze. Un profet din Legea Veche se intreba: „Pana cand va jeli tara si iarba de prin toate tarinile se va usca? Dobitoacele si pasarile pier pentru necredinta locuitorilor” (Ier. 12, 4). „Caci stim ca toata faptura impreuna suspina si impreuna are dureri pana acum. Si nu numai atat, ci si noi, care avem parga Duhului, si noi insine suspinam in noi, asteptand infierea, rascumpararea trupului nostru” (Rom. 8, 22-23). Dar dupa lungi perioade de framantare, dupa epoci pline de zbucium, va veni - in sfarsit - un cer nou si un pamant nou. Picaturile de sange, cazute de pe crucile Mantuitorului si ale sfintilor, au fost absorbite de pamantul insetat, atragand dupa sine focul cel ceresc al Duhului Sfânt care a mistuit toata necuratia din cer si de pe pamant. Cele dintai au trecut. Lacrimile s-au sters din ochii urmasilor lui Adam. Toate s-au facut noi. „Femeia Mielului” este „cetatea cea sfanta”, caci s-a terminat cu cetatea cea mare, Babilonul este Ierusalimul pogorandu-se din cer, de la Dumnezeu, caci s-a terminat cu Ierusalimul pamantesc care n-a vrut sa se adune ca puisorii sub aripile Fiului lui Dumnezeu.

Daca Babilonul cel mare a ajuns locas al demonilor, puscarie tuturor duhurilor necurate si colivie tuturor pasarilor spurcate, Ierusalimul cel ceresc - dimpotriva - a adunat in sfintele lui locasuri tot ce a fost mai bun si mai curat pe pamant. Astfel, dupa „stramtorarea cea mare”, vestita de Mantuitorul, ca puii sub aripile Pelicanului ceresc s-au adunat mii, zeci de mii, sute de mii de suflete ale celor „injunghiiati pentru cuvantul lui Dumnezeu”, iar dupa persecutiile „fiarelor”-imparati s-au adunat in acelasi Ierusalim ceresc alte sute de mii si milioane de suflete „ale celor ce li se taiase capul pentru marturia lui Iisus si pentru cuvantul lui Dumnezeu”, iar dupa ce se va implini simbolica cifra de mii de ani si satana va fi dezlegat ca sa adune neamurile lui Gog si Magog impotriva sfintilor si impotriva cetatii iubite, atunci -desigur - se vor aduna sub aripile lui Iisus alte milioane si milioane de suflete asa incat cantitatea si calitatea sufletelor rascumparate de Mantuitorul vor precumpani, vor contrabalansa talerul cu demonii si pacatosii ce vor ramane si dincolo potrivnici lui Dumnezeu, pogorandu-se acolo unde au patimit Mantuitorul si sfintii Lui, acolo unde a fost raiul lui Adam si Eva, ca sa restabileasca Paradisul pierdut odinioara de stramosii nostri.

Înainte de perioada apocaliptica, Mantuitorul a zis: „vine ceasul cand toti cei din morminte vor

auzi glasul Fiului Omului”, referindu-se mai mult la invierea sufleteasca a fiului risipitor, dar intrucat cuvantul Bibliei trebuie auzit de doua ori, acum, in antepenultimul capitol al Apocalipsei se va implini si ceasul trupesc, adica invierea cea de obste, dupa care dreptii vor merge la viata vesnica, iar pacatosii la osanda vesnica, dupa ultimul mare „seceris” (Mt. 13, 39).

Tot inainte de perioada apocaliptica, profetii si Mantuitorul au spus ca soarele, luna si stelele se vor intuneca, referindu-se mai mult la Mantuitorul, Maica Domnului si Sfintii Apostoli care, cu viata lor sfanta si cu invatatura evanghelica vor intuneca zeitatile si filozofia pagana, dar acum, in penultimul capitol al Apocalipsei se spune ca „cetatea nu are trebuinta de soare, nici de luna, ca sa o lumineze, caci slava lui Dumnezeu a luminat-o si facia ei este Mielul. Si neamurile vor umbla in lumina ei” (Apoc. 21, 23-24). Într-o lume spirituala, nu numai ingerii, ci si oamenii care se vor invrednici sa dobandeasca veacul viitor si invierea cea din morti, „nici nu se insoara, nici nu se marita, caci nici sa moara nu mai pot, caci sunt la fel cu ingerii si sunt fiii lui Dumnezeu, fiind fii ai Învierii” (Lc. 20,35-36).

Si daca e asa, atunci ce nevoie au ingerii sau ce nevoie vor avea oamenii ce vor fi asemenea ingerilor de lumina sensibila? Ce nevoie vor avea de lumina astrilor ceresti oamenii ce vor fi dezbracati, dupa inviere, de trupul grosolan, inzestrat cu cele cinci simturi tot atat de grosolane? Atunci si numai atunci se va dovedi inutilitatea luminatoarelor ceresti. Tocmai de aceea la Apocalipsa 10, 6 se scrie ca „timp nu va mai fi”. O data ce veacurile se vor sfarsi, iar luminatorii de pe bolta cerului care au fost creati „ca sa desparta ziua de noapte si sa fie semne ca sa deosebeasca anotimpurile, zilele si anii” (Fac. I, 14) se vor stinge, atunci - desigur - va disparea si timpul. „Si noaptea nu va mai fi; si nu au trebuinta de lumina lampii sau de lumina soarelui, pentru ca Domnul Dumnezeu le va fi lor lumina” (Apoc. 22, 5).

Si „nici un blestem nu va mai fi” (Apoc. 22, 3), caci blestemul stramosesc va disparea o data cu invierea intru Hristos. Si de buna seama, unde va mai incapea blestemul cand pamantul cel nou nu va mai odrasli nici spini, nici palamida, nici pacate? Cand Adam cel inviat nu va mai avea nevoie sa-si manance painea intru sudoarea fruntii? Cand Eva, fiind „la fel cu ingerii”, nu va mai naste fii intru dureri? Cand nici un sarpe si nici un diavol nu va mai ispiti pe oameni?

Maica noastra, pamantul din care am fost luati o data cu Adam, fratele nostru, pamantul care sufera impreuna cu noi toate urmarile pacatului stramosesc si care tot impreuna cu noi sufera pana acum ca in dureri de nastere si suspina asteptand eliberarea de sub jugul blestemului ancestral, din momentul cand s-a impartasit cu sangele Mielului curs pe crucea ce simbolizeaza Altarul de Jertfa, precum si pe toate crucile mucenicilor care „au fost junghiiati ca niste miei”, a trecut ca si noi printr-o moarte, a inviat sub infatisarea unui „pamant nou”, s-a purificat si s-a transfigurat prin focul ceresc al Duhului Sfânt, iar acum se pregateste pentru restabilirea raiului pe pamant.

Dogmatica ne invata ca exista o judecata generala indata dupa invierea cea de obste, iar Vietile Sfintilor confirma cuvintele Mantuitorului prin care ni se arata ca, tot astfel, exista o parusie particulara indata dupa moartea omului si o parusie generala la sfarsitul lumii. „Bucura-te foarte, fiica Sionului, veseleste-te, fiica Ierusalimului - vesteste Domnul prin proorocul Zaharia 9, 9-10 - caci, iata, Împaratul tau vine la tine drept si biruitor; smerit si calare pe asin, pe manzul asinei.” Si, intr-adevar, asa a venit Mantuitorul lumii, intrand in Ierusalimul pamantesc, aclamat cu

osanele de cei ce tineau ramuri de finic in mainile lor. Iar la sfarsitul tuturor veacurilor, „Duhul si mireasa zic: Vino, Doamne Iisuse!” (Apoc. 22, 17-20). Graind in parabola, profetul Zaharia continua acelasi text: „El va nimici carele din Efraim, caii din Ierusalim si arcul de razboi va fi frant. El va vesti pacea popoarelor si imparatia Lui se va intinde de la o mare pana la cealalta mare si de la Eufrat pana la marginile pamantului” (Zah. 9, 10).

Iar cand crestinul isi da duhul pe patul de moarte, mireasa - sufletul - face aceeasi chemare: „Vino, Doamne Iisuse!”, si tot asa, la sfarsitul lumii, Mireasa-Biserica va zice: „Vino, Doamne Iisuse!”, dar nu ca sa nimiceasca carele din Efraim si caii din Ierusalim, ci carele Balaurului rosu, carele lui Satan care dintru inceput este ucigator de oameni si caii fiilor diavolului care si dincolo il hulesc pe Dumnezeu si nu vor sa se pocaiasca de faptele lor rele. Iar dupa ce moartea si iadul vor fi aruncati in iezerul de foc, dupa ce cerul va fi curatit de demoni si pamantul de fiii diavolului, atunci „Dumnezeu sa fie toate in toti” (I Cor. 15, 28).

Cine a descoperit toate acestea? „Eu, Iisus, am trimis pe ingerul meu ca sa marturiseasca voua acestea, cu privire la Biserici” (Apoc. 20,16).

Sursa: <http://www.voscreasna.com/264/sa-citim-scriptura-in-lumina-sfintilor-parinti/>